

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

HATAY SAMANDAĞ BELEDİYESİ

2021 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	12
7.	DENETİM BULGULARI	12

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	3
Tablo 2: 2021 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu.....	3
Tablo 3: 2021 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4: 2021 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu	5
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri.....	5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri	6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirket.....	6
Tablo 8: Tahsilat/Tahakkuk Oranı Düşük Olan Gelir Türleri	26
Tablo 9: Hurdaya Ayrılmasına Rağmen Belediye Adına Tescili Devam Eden Taşıtlar	37
Tablo 10: Envanterinde Bulunmasına Rağmen Belediye Adına Trafik Tescili Yapılmayan Taşıtlar	37
Tablo 11: HATSU Tarafından Belediyeye Aktarılmayan ÇTV Payı Tutarı	40
Tablo 12: Belediye Envanterinde Bulunmayıp Akıbetleri Bilinmeyen Taşıtlar ve İş Makineleri	44
Tablo 13: 2020 ve 2021 yılları İmar Uygulama Sayıları.....	50
Tablo 14: Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü İle Yapılan Alımda Ödenek Sınırı Aşımı	52
Tablo 15: Ön Mali Kontrole Tabi Sözleşmeler.....	64

KISALTMALAR

AŞ	Anonim Şirket
ÇTV	Çevre Temizlik Vergisi
EPDK	Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu
HATSU	Hatay Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi
KDV	Katma Değer Vergisi
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
MKE	Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu
No.	Numara
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
TİF	Taşınır İşlem Fişi
TL	Türk Lirası
TMY	Taşınır Mal Yönetmeliği
TÜM YEREL-SEN	Tüm Yerel Yönetim Çalışanları Sendikası
ÜFE	Üretici Fiyatları Endeksi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Giderleştirilmesi veya Aktifleştirilmesi Gereken Katma Değer Vergisinin İndirim Konusu Yapılması
2. Satın Alınan Taşınırlardan Bazılarının Doğrudan Giderleştirilmesi
3. Taşınır Niteliğinde Olan Tesislerin Doğrudan Giderleştirilmesi
4. Taşınmazlara İlişkin Kayıt ve Değer Tespit İşlemlerinin Tamamlanmaması

B. Diğer Bulgular

1. Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payının Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına Gönderilmemesi
2. Belediye Taşınmazlarının Ecrimisil Karşılığı Kullandırılması ve Ecrimisil Tahsilatlarının Düşük Olması
3. Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi
4. Gelir Kalemlerinde Tahsilat/Tahakkuk Oranlarının Düşük Olması
5. İlçe Sınırları İçinde Faaliyette Bulunan Bazı İşyerleri İçin Çevre Temizlik Vergisi Mükellefiyetinin Tesis Ettirilmemesi
6. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyet Gösteren İşyeri ve İşletmelerin Bulunması
7. Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Alınmaması
8. Alt Yüklenicinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Borcunun Sorgulanmaması ve Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması
9. Ambalaj Atıklarının Toplanması ve Değerlendirilmesi Hakkının İhalesiz Devredilmesi
10. Atatürk Sahil Parkı Peyzaj Düzenlemesi Yapım İşinde Tahsis Şartına, Kıyı Kanunu'na ve Projeye Aykırı Yapı İmalatının Olması

11. Belediyenin Taşıtlarına İlişkin Envanter Kayıtları İle Trafik Tescil Kayıtlarının Uyuşmaması
12. Hatay Su ve Kanalizasyon İdaresi Tarafından Belediye Adına Tahsil Edilen Vergi Bedellerinin Takibinin Yapılmaması
13. Taşıtların ve İş Makinelerinin Hurdaya Ayrılması, Satılması ve Envanterinde Hatalı Uygulamalar Bulunması
14. İşçilerin Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullanılmaması
15. Kamulaştırılan Taşınmazlara İlişkin Bilgi ve Belgelerin Tapu Müdürlüğünden Alınmaması
16. Nazım İmar Planı ve Uygulama İmar Planı Kesinleşmeden Belediye Tarafından İmar Uygulaması Yapılması
17. Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal ve Hizmet Alımlarında Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması
18. Elektrik Enerjisi Alımlarında İhale Mevzuatına Uyulmaması
19. Sosyal Denge Tazminatı Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması
20. Tasfiye Edilen Samandağ Belediyesi Hizmet Binası İnşaatının Atıl Durumda Bırakılması
21. Taşınır Mal Yönetmeliği Hükümlerine Uyulmaması
22. Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması
23. Yevmiye Numaralarının Tarihe Uygun Olarak Müteselsil Sıra Takip Etmemesi ve Boş Yevmiye Maddeleri Bulunması
24. Harcama Birimlerinde Ön Mali Kontrol Yapılmaması
25. Mevzuatında Belirtilen Tutarı Aşan Taahhüt Evrakı ile Sözleşme Tasarılarının Ön Mali Kontrole Tabi Tutulmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Samandağ Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde genel yönetim kapsamında yer almakta olup, faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanunlarda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracağı, bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm

ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'a göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Samandağ Belediyesinin karar organı olan Belediye Meclisi, Belediye Başkanı ve 31 meclis üyesinden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri, zabıta ve diğer birimlerden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Samandağ Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 2 birim belirlenmiştir. Bunlar Teftiş Kurulu Müdürlüğü ve Özel Kalem Müdürlüğü'dür. Başkana bağlı memurlar arasından atanan 1 başkan yardımcısı, meclis üyeleri arasından atanan 2 başkan yardımcısı görev yapmaktadır. Belediyenin 22 hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	280	34
Sözleşmeli Personel	16	16
Kadrolu İşçi	154	38
Geçici İşçi	1	1
Toplam	451	89
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel		282

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri 27.05.2016 tarihli ve 29724 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Samandağ Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Samandağ Belediyesinin 2021 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2021 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod1	Giderin Türü	Geçen Yılandan Devreden	Bütçe İle Verilen Ödenek	Eklene / Düşülen Ödenek	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden
--------	--------------	-------------------------	--------------------------	-------------------------	---------------------	---------------------------	--------------------------	----------------------

		Ödenek (TL)	(TL)	(TL)				Ödenek (TL)
01	Personel Giderleri	0,00	14.135.000,00	715.000,00	14.850.000,00	11.638.394,91	3.211.605,09	0,00
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	0,00	2.400.000,00	0,00	2.400.000,00	1.965.010,37	434.989,63	0,00
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	0,00	45.445.000,00	4.185.000,00	49.630.000,00	35.177.085,66	14.452.914,34	0,00
04	Faiz Giderleri	0,00	1.500.000,00	0,00	1.500.000,00	1.037.322,66	462.677,34	0,00
05	Cari Transferler	0,00	1.870.000,00	1.150.000,00	3.020.000,00	1.731.552,20	1.288.447,80	0,00
06	Sermaye Giderleri	8.250.000,00	29.650.000,00	50.000,00	37.950.000,00	12.312.877,89	25.637.122,11	0,00
07	Sermaye Transferleri	0,00	500.000,00	0,00	500.000,00	430.000,00	70.000,00	0,00
08	Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
09	Yedek Ödenek	0,00	9.500.000,00	- 6.100.000,00	3.400.000,00	0,00	3.400.000,00	0,00
Toplam		8.250.000,00	105.000.000,00	0,00	113.250.000,00	64.292.243,69	48.957.756,31	0,00

Samandağ Belediyesinin 2021 mali yılı bütçesi ile 105.000.000 TL ödenek öngörölmüş olup önceki yıldan devreden 8.250.000 TL ödenekle birlikte 2021 yılı ödenek toplamı 113.250.000 TL olmuştur. Yıl içinde 64.292.243,69 TL bütçe gideri yapılmış, 48.957.756,31 TL ödenek iptal edilmiştir.

Samandağ Belediyesinin 2021 yılı Bütçesi “(A) Ödenek Cetvelinde” 105.000.000,00 TL ödenek, “(B) Gelirlerin Ekonomik Sınıflandırılması” cetvelinde ise 105.000.000,00 TL gelir tahmini öngörölmüş olup denk bütçe oluşturulmuştur.

Tablo 3: 2021 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	15.960.000,00	12.655.331,86	5.451,19	12.649.880,67	79,26
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.500.000,00	1.602.012,79	600,00	1.601.412,79	45,75
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	3.750.000,00	33.708,80	0,00	33.708,80	0,90
05- Diğer Gelirler	49.290.000,00	55.827.406,66	880.341,10	54.947.065,56	111,48
06- Sermaye Gelirleri	32.500.000,00	151.515,26	0,00	151.515,26	0,47
08-Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
09- Red ve İadeler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	105.000.000,00	70.269.975,37	886.392,29	69.383.583,08	66,08

Buna göre 2021 yılında net bütçe geliri %66,08 seviyesinde gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri (%79,26) ile teşebbüs ve mülkiyet gelirleri (%45,75) beklenenin altında, sermaye gelirleri (%0,47) ile alınan bağış ve yardımlar (%0,90) beklenenin çok altında, diğer gelirler ise (%111,48) beklenenin üstünde gerçekleşmiştir. Diğer gelirlerdeki artışın sebebi İller Bankası

payının beklenilenin üzerinde gelmesinden kaynaklanmaktadır.

Tablo 4: 2021 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	14.135.000,00	11.638.394,91	82,34
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	2.400.000,00	1.965.010,37	81,88
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	45.445.000,00	35.177.085,66	77,41
04- Faiz Gideri	1.500.000,00	1.037.322,66	69,15
05- Cari Transferler	1.870.000,00	1.731.552,20	92,60
06- Sermaye Giderleri	29.650.000,00	12.312.877,89	41,53
07- Sermaye Transferleri	500.000,00	430.000,00	86,00
08- Borç Verme	0,00	0,00	0,00
09- Yedek Ödenekler	9.500.000,00	0,00	0,00
Toplam	105.000.000,00	64.292.243,69	61,23

Buna göre 2021 yılında bütçe giderleri %61,23 seviyesinde gerçekleşmiştir. Tüm gider kalemleri beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2020 yılının 2019 yılına, 2021 yılının 2020 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	7.436.100,69	9.624.764,81	12.655.331,86	29,43	31,49
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.596.529,37	1.130.772,64	1.602.012,79	-29,17	41,67
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	61.083,00	74.256,40	33.708,80	21,57	-54,60
Diğer Gelirler	33.250.844,71	39.469.202,30	55.827.406,66	18,70	41,45
Sermaye Gelirleri	2.746.291,00	22.016,00	151.515,26	-99,20	588,21
Toplam	45.090.848,77	50.321.012,15	70.269.975,37	11,60	39,64
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	10.960,74	11.962,77	886.392,29	9,14	7.309,59
Net Toplam	45.079.888,03	50.309.049,38	69.383.583,08	11,60	37,91

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2021 yılında gelirler bir önceki yıla göre 19.074.533,70 TL'lik (%37,91) artış göstermiştir. Bu çerçevede; alınan bağış ve yardım ile özel gelirlerde 40.547,60 TL (%54,60) azalış olmasına rağmen; vergi gelirlerinde 3.030.567,05 TL (%31,49), diğer gelirlerde 16.358.204,36 TL (%41,45) ve sermaye gelirlerinde 129.499,26 TL (%588,21) tutarlarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur. Sermaye

gelirlerindeki artışın sebebi 2021 yılında gerçekleştirilen arsa satışlarıdır.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	10.171.257,73	10.236.718,73	11.638.394,91	0,66	13,69
SGK Devlet Prim Giderleri	1653.427,57	1.681.920,82	1.965.010,37	1,72	16,83
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	24.150.204,99	24.042.708,52	35.177.085,66	-0,45	46,31
Faiz Giderleri	1.415.288,10	1.456.724,87	1.037.322,66	2,92	-28,79
Cari Transferler	314.209,27	472.685,79	1.731.552,20	50,44	266,32
Sermaye Giderleri	266.915,39	1.172.262,35	12.312.877,89	339,19	950,35
Sermaye Transferleri	55.000,00	0,00	430.000,00	0,00	0,00
Toplam	38.026.303,05	39.063.021,08	64.292.243,69	2,73	64,59

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2021 yılında 2020 yılına göre 25.229.222,61 TL (%64,59) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2021 yılında personel giderlerinin 1.401.676,18 TL (%13,69), SGK devlet prim giderlerinin 283.089,55 TL (%16,83) arttığı görülmektedir. Mal ve hizmet alım giderlerinde 11.134.377,14 TL'lik (%46,31), sermaye giderlerinde 11.140.615,54 TL'lik (%950,35) ve sermaye transferlerinde 430.000,00 TL'lik artış olmuş, buna karşın faiz giderlerinde 419.402,21 TL'lik (%28,79) bir azalış olmuştur. Sermaye giderlerindeki artışın sebebi müteahhit ve yol yapım giderlerindeki artıştan kaynaklanmaktadır.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2021 yılı Faaliyet Gideri 56.388.890,79 TL, Net Faaliyet Geliri 73.327.384,14 TL olup Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ise 16.938.493,85 TL olarak gerçekleşmiştir.

Samandağ Belediyesinin doğrudan hissedarı olduğu şirket aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirket

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Samandağ Belediyesi Personel AŞ	1.054.392,00	1.054.392,00	100

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Samandağ Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, 23.12.2014 tarihli ve 29214 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
 - 1) Bilanço
 - 2) Faaliyet sonuçları tablosu
 - 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar
 - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
 - 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

- 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
- 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
- 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
- 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
- 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- 10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim

prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun uyarınca; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından yeterli ve etkili bir iç kontrol sisteminin kurulması gerekmektedir.

Kanun uyarınca; Belediye başkanları üst yönetici vasfı ile kendi kurumlarının stratejik planlarının ve bütçelerinin makro düzeydeki plan ve programlara uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, mali yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, yürütülmesi ve izlenmesinden sorumludurlar ve bu sorumluluğun gereklerinin harcama yetkilileri, mali hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirilecektir. Yeterli ve etkili bir kontrol sisteminin oluşturulabilmesi için; mesleki değerlere ve dürüst yönetim anlayışına sahip olunması, malî yetki ve sorumlulukların bilgili ve yeterli yöneticilerle personele verilmesi, belirlenmiş standartlara uyulmasının sağlanması, mevzuata aykırı faaliyetlerin önlenmesi ve kapsamlı bir yönetim anlayışı ile uygun bir çalışma ortamının ve saydamlığın sağlanması bakımından üst yöneticileri ile diğer yöneticiler tarafından görev, yetki ve sorumluluklar göz önünde bulundurulmak suretiyle gerekli önlemler alınmalıdır.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır.

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın "İç kontrol standartları" başlıklı 5'inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin malî ve

malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, Kanuna ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce, görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikle işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile de iç kontrolün; “kontrol ortamı, risk değerlendirmesi, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim ile izleme” bileşenleri temelinde, standartlar ve sağlanması gereken genel şartlar belirlenmiş ve bu alandaki çalışmaların hazırlanacak eylem planları ile izlenmesi öngörülmüştür.

Bu çerivede Belediyede yapılan değerlendirmede;

- Organizasyon şemasının oluşturulduğu, görev ve çalışma yönetmeliklerinde müdürlüklerin ve personelin görev, yetki ve sorumluluklarının belirlendiği, iş akış süreçleri ve şemalarının hazırlandığı,

- Belediyenin Stratejik Planını, yıllık performans programlarını ve faaliyet raporlarını mevzuata uygun olarak hazırladığı,

Ancak;

- Yetki devirlerinin ve sınırlarının belirlenmesine rağmen belediye meclisince onaylanmış olan İmza Yönergesinin mevcut olmadığı,

- Gerçekleştirme öncesi ve süreç kontrolleri konusunda bir sistemin tam olarak oluşturulmadığı, mevzuatında belirtilen tutarı aşan taahhüt evrakı ile sözleşme tasarılarının ön mali kontrole tabi tutulmadığı,

- Belediyenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planını hazırlamadığı,

- Belediyede kamu görevlileri etik davranış ilkeleri ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları ile ihtiyaç analizine dayalı hizmet içi eğitim planlaması yapılmasına rağmen yetersiz olduğu,

- İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun oluşturulmadığı,

- Belediyenin kurumsal risklerini tespiti yönelik çalışma yapılmadığı,

- Belediyenin iç kontrol risklerini ve hassas görevlere ilişkin prosedürlerini belirlenmediği,
 - Belediyede veri kayıt ve dosyalama sistemi mevcut olmasına rağmen yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak yeterli bir yönetim bilgi sisteminin bulunmadığı,
- tespit edilmiştir.

İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik eki Kamu İdareleri İtibariyle İç Denetçi Sayıları Listesinde 28.10.2021 tarihinde yapılan değişiklikle Samandağ Belediyesi için 3 iç denetçi belirlenmiş olmasına rağmen henüz iç denetçi ataması yapılamadığından Belediyede iç denetim faaliyeti bulunmamaktadır. Etkin bir iç kontrol sisteminin oluşturulabilmesini ve kanunen verilen görevlerin yerine getirilebilmesini teminen sistemin önemli bir unsuru olan iç denetçilerin ataması sağlanmalıdır.

İdarenin kurumsal risk yönetimi ve iç kontrol sistemi değerlendirildiğinde üst yönetim ve kurum personeli tarafından kurumsal risk yönetimi ve iç kontrol sisteminin yeterince sahiplenilmediği sonucuna varılmış olup etkin işleyen bir iç kontrol sisteminin kurulması için öncelikle çalışmaların üst yönetim tarafından sahiplenilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Hatay Samandağ Belediyesi 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Giderleştirilmesi veya Aktifleştirilmesi Gereken Katma Değer Vergisinin İndirim Konusu Yapılması

Ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet kapsamına girmeyen mal alımları ile yapım işlerine ilişkin ödenen katma değer vergisinin (KDV) 191 İndirilecek KDV Hesabına kaydedilmek suretiyle indirim konusu yapıldığı görülmüştür.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinin 3-g bendinde, genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerinin KDV'ye tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'nin verginin konusuna ilişkin “Kamu kurum ve kuruluşları, dernek ve vakıflar ile mesleki kuruluşların vergilendirilmesi” başlıklı (I/B-2) bölümünde; *“3065 sayılı Kanununun (1/3-g) maddesinde sayılan; genel bütçeye dâhil idareler, özel bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, dernek ve vakıflar ile her türlü mesleki kuruluşların ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet kapsamına girmeyen, kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri vergiye tabi değildir”* düzenlemesi yer almaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 153'üncü maddesinde, mahalli idarelerin bir bedel karşılığı satmak üzere ürettikleri mal veya hizmetin üretim girdisi olarak satın aldıkları mal veya hizmete ilişkin olarak ödemiş oldukları katma değer vergisini indirim konusu yapacakları, bunun dışında kurumun satışa konu olmayan kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınmış mal veya hizmet için ödenen katma değer vergisinin ise indirim konusu yapılmayacağı ve bu tutarların ilgili gider veya varlık hesabının maliyet bedeline ilave edileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerince, belediyelerin kuruluş amaçlarına uygun faaliyetlerinin verginin konusuna dâhil edilmemesi, ancak ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet niteliğindeki iş ve işlemlerinin katma değer vergisinin kapsamı içinde değerlendirilmesi öngörülmektedir.

Yapılan incelemede, Belediyenin mal alımı ve yapım işlerine ilişkin ödemelerde 191 İndirilecek KDV Hesabı kullanılmak suretiyle muhasebe kaydı gerçekleştirildiği, oysaki bu giderlerin, Belediyenin fatura karşılığı gelir getirici nitelikte olan iktisadi herhangi bir faaliyeti ile ilişkili olmadığı, bu nedenle ödenen KDV tutarlarının indirimine konu edilmemesi gerektiği tespit edilmiştir.

Açıklanan nedenlerle 2021 yılında KDV oranları %18, %8 ve %1 oranlarında değişen mal alımı ile yapım işlerine ilişkin ödemelerde 191 İndirilecek KDV Hesabının kullanılması sonucu, bu hesapta 3.992.587,08 TL tutarında fazla kayıt gerçekleşmiştir.

Belediyenin ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyetleri kapsamına girmeyen, kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetlerine ilişkin KDV'yi indirim konusu yaparak 191 İndirilecek KDV Hesabına kaydetmesi neticesinde;

- Ay sonlarında 191 İndirilecek KDV Hesabı ile 391 Hesaplanan KDV Hesabının karşılıklı mahsuplaşması sonucu, yapılan hatalı kayıt tutarları kadar, her ay 190 Devreden KDV Hesabına indirim yapılabilecek KDV devredilmiştir.

- Nihai tüketici olarak kullanılmak veya tüketilmek üzere satın alınmış olan taşınır mallara ilişkin ödenen KDV ilgili varlıkların maliyet bedeline eklenmemiş dolayısıyla bu tutarlar kadar 15 Stoklar hesap grubundaki ya da 25 Maddi duran varlıklar hesap grubundaki varlık değerleri olması gerekenden daha düşük tutarda gerçekleşmiştir.

- Nihai tüketici olarak kullanılmak veya tüketilmek üzere satın alınmış mal ve hizmetlere ilişkin olan ve indirim konusu yapılamayacağından gider olarak kaydedilmesi gereken KDV tutarı kadar 630 Giderler Hesabı olması gerekenden daha düşük tutarda gerçekleşmiştir.

- Yıl sonunda faaliyet gelir ve giderlerinin durumuna göre şekillenen faaliyet sonucu, 630 Giderler hesabına yansıtılmayan KDV tutarı kadar fazla gerçekleşmiştir.

- Ödenmesi gereken KDV'nin oluşmaması ya da azalmasına neden olunmuştur.

Bulguda belirtilen tespit üzerine, Belediyece hatalı uygulamaların sonlandırıldığı belirtilmişse de kamu idaresi cevabında veya eklerinde buna ilişkin kanıtlayıcı belge sunulmamıştır.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'na aykırı olarak niteliği itibarıyla indirim konusu yapılmaması gereken KDV tutarlarının 191 İndirilecek KDV Hesabına kaydedilmesi sonucunda 2021 yılı Bilançosunda 190 Devreden KDV Hesabı fazla, 150 İlk Madde ve

Malzeme Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı ile 255 Demirbaşlar Hesabı eksik ve 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı fazla gösterilmek suretiyle hataya neden olunmuştur. 2021 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosunda gösterilen dönem olumlu faaliyet sonucu da aynı tutarda gerçeği yansıtmamaktadır.

BULGU 2: Satın Alınan Taşınırlardan Bazılarının Doğrudan Giderleştirilmesi

Belediyenin satın aldığı bazı taşınır mallar için taşınır işlem fişi (TİF) düzenlenmediği dolayısıyla bu taşınmazların aktifleştirilmeden doğrudan giderleştirdiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı ile ilgili olan "Hesabın niteliği" başlıklı 115'inci maddesinde; bu hesabın kurumlarca satılmak, üretimde veya diğer faaliyetlerde kullanılmak ya da tüketilmek üzere edinilen ilk madde ve malzeme, yarı mamul, mamul, ticari mal, artık ve hurda gibi bir yıl veya faaliyet dönemi içinde tüketilecek veya paraya çevrilecek varlıkların izlenmesi için kullanılacağı,

253 Tesis Makine ve Cihazlar Hesabı Hesabı ile ilgili olan "Hesabın niteliği" başlıklı 194'üncü maddesinde, bu hesabın, kurumların faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan büro makine ve cihazları hariç her türlü makine, tesis ve cihazlar ile bunların eklentileri ve yükleme, boşaltma, aktarma makine ve gereçlerinin izlenmesi için kullanılacağı,

255 Demirbaşlar Hesabı ilgili olan "Hesabın niteliği" başlıklı 198'inci maddesinde, bu hesabın, kurum faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan her türlü büro makine ve cihazları ile döşeme, masa, koltuk, dolap, mobilya gibi uzun süre kullanılabilen varlıkların izlenmesi için kullanılacağı,

ifade edilmiştir.

18.01.2007 tarihli ve 26407 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Kayıt zamanı, kayıt değeri ve değer tespit komisyonu" başlıklı 13'üncü maddesinde ise tüm taşınır giriş ve çıkışlarının TİF ile yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer verilen düzenlemelere rağmen; Belediye tarafından;

-Hizmet binası ve çok amaçlı salonda kullanılmak üzere temizlik malzemesi alımı karşılığında KDV dâhil 12.836,98 TL,

-Yol çalışmalarında kullanılmak üzere demir ve demir malzemesi alımı karşılığında KDV dâhil 57.139,14 TL,

- Çorba dağıtımı için kazan ve tencere alımı karşılığında KDV dâhil 2.600,72 TL,
- Elyaf çanta alımı karşılığında KDV dâhil 3.835,00 TL,
- Elektrikli süpürge alımı karşılığında KDV dâhil 885,00 TL,
- Telsiz alımı karşılığında KDV dâhil 990,02 TL,
- Yeni doğan bebeklere hediye edilmek üzere "Hoşgeldin Bebek" giyim seti alımı karşılığında KDV dâhil 15.522,00 TL,
- Temizlik personeline ve semt pazarında dağıtılmak üzere maske alımı karşılığında KDV dâhil 2.160,00 TL,
- Park ve bahçelerde kullanılan motorlara yedek parça alımı karşılığında KDV dâhil 6.338,00 TL,
- Kereste alımı karşılığında KDV dâhil 15.104,00 TL,
- Hizmet ve iş makinalarında kullanılmak üzere lastik alımı karşılığında KDV dâhil 47.365,00 TL,
- Kırtasiye alımı karşılığında KDV dâhil 12.264,33 TL,

ödeme yapıldığı, bu taşınır için TİF düzenlenmediği ve ilgisine göre 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı, 253 Tesis Makine ve Cihazlar Hesabı veya 255 Demirbaşlar Hesabına kayıt yapılmadan söz konusu taşınırın doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği uyarınca kurum faaliyetlerinde kullanılmak veya tüketilmek üzere satın alınan taşınırın öncelikle taşınır işlem fişlerinin düzenlenerek kayıt altına alınması, sonrasında ilgili taşınır hesaplarına kaydedilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Taşınır Niteliğinde Olan Tesislerin Doğrudan Giderleştirilmesi

Taşınır mal kapsamında tanımlanan “Tesisler”in 253 Tesis Makine ve Cihazlar Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekirken doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin “Tanımlar” başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (s) bendinde tesis kavramının tanımı yapılmıştır. Buna göre tesis, “*Bir makine veya cihazın ürettiği enerjiyi, sesi, görüntüyü ve benzerini ileten, dağıtan veya bir makine veya cihazın*

gördüğü işi uzağa taşıyan ya da uzaktaki verileri toplayan, kaydeden makine veya cihazlar arasındaki düzeni sağlayan, birbiriyle entegre makine ve cihazlardan oluşan, gerektiğinde başka yere taşınabilen ve kullanılamaz hale gelene kadar sanal ambar kayıtlarında takip edilen, çeşitleri ile kod numaraları Taşınır Kod Listesinin (B) bölümü 253 hesap detayında yer alan sistemleri.” ifade etmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 194'üncü maddesine göre; kurumların faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan büro makine ve cihazları hariç her türlü makine, tesis ve cihazlar ile bunların eklentilerinin 253 Tesis Makine ve Cihazlar Hesabında izlenmesi gerekmektedir. Yönetmelik'in 195'inci maddesinde ise bu hesaba ilişkin borç ve alacak kayıtları sayılmıştır

Yapılan incelemede; Belediyede kameralı güvenlik sistemleri, personel ve ziyaretçi için turnikeli-kameralı geçiş sistemleri gibi tesislerin 2021 yılı öncesinde satın alınarak doğrudan giderleştirildiği dolayısıyla 253 Tesis Makine ve Cihazlar Hesabında, Taşınır Mal Yönetmeliği ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği 2021 yılı Hesap Planına uygun olarak tam ve doğru şekilde muhasebeleştirilmediği tespit edilmiştir.

Bu itibarla yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri doğrultusunda söz konusu taşınırların 253 Tesis Makine ve Cihazlar Hesabında ilgili alt kodlara kaydedilerek aktifleştirilmesi gerekirken 630 Giderler Hesabı ile doğrudan giderleştirilmesi sebebiyle 2021 yılı Bilançosu 253 Tesis Makine ve Cihazlar Hesabı itibarıyla doğru ve güvenilir bilgi sunmamaktadır.

BULGU 4: Taşınmazlara İlişkin Kayıt ve Değer Tespit İşlemlerinin Tamamlanmaması

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre Belediye taşınmazlarının numaralandırma, dosyalama ve değerlendirme çalışmalarının tamamlanmadığı görülmüştür.

Taşınmazların yönetimi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44, 45, 47 ve 60'ıncı maddelerinde düzenlenmiştir. 5018 sayılı Kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmalllerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek üzere bu Kanun'un 44, 45 ve 60'ıncı maddelerine dayanılarak hazırlanan “Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına

İlişkin Yönetmelik” 13.09.2006 tarih ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulmuştur.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’in “Kayıt ve kontrol işlemleri” başlıklı 5’inci maddesine göre kamu idareleri, mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilen ve elden çıkarılan taşınmazlarını, miktar ve değer olarak takip etmek amacıyla kayıt altına alacaklardır. Taşınmazların hangi değerler üzerinden kayıt altına alınacağı ise yine 5’inci maddede açıklanmış olup buna göre “Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazların” maliyet bedeli, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenlerin ise rayiç değer üzerinden kayıtlara alınacağı hüküm altına alınmıştır. Ancak bu taşınmazlardan maliyet ve rayiç bedeli belirlenemeyen taşınmazlar ile tapuda kayıtlı olmayan taşınmazlar başlığı altında yer alan taşınmazlardan sadece ekonomik olarak değerlendirmeye konu olanlar ile kamusal ihtiyaçlarda kullanılan taşınmazların, orta malları ve genel hizmet alanları başlığı altında yer alan taşınmazların ve de Bakanlık tarafından iz bedeli ile takip edilmesine karar verilen taşınmazların iz bedeli üzerinden kayıtlara alınacağı düzenlenmiştir.

Aynı Yönetmelik’in Geçici 1’inci maddesinde maliyet bedeli veya rayiç değerler üzerinden muhasebe kayıtlarına alınacak olan taşınmazların bu değerler üzerinden kayıtlara alınmaya kadar emlak vergi değerleri üzerinden kayıtlarının yapılacağı; fiili envanterlerinin emlak vergi değeri üzerinden en geç 30.09.2014 tarihine kadar tamamlanarak Yönetmelik ekinde yer alan formlara ve cetvellere kaydedileceği; bu taşınmazlara ait bilgilerin muhasebe kayıtları yapılmak üzere muhasebe birimine gönderileceği, muhasebe biriminin de bu taşınmazları 01.10.2014 tarihinde muhasebe kayıtlarından çıkarıp fiili envanter üzerinden kayıtlara alacağı belirtilmiştir.

2014 yılında tamamlanan taşınmaz ve muhasebe kayıtları sonrası yine Yönetmelik’in Geçici 1’inci maddesinde “(...)Yönetmeliğin 5 inci maddesine göre yapılması gereken işlemler 31/12/2017 tarihine kadar tamamlanır” denilerek maliyet bedeli veya rayiç değer üzerinden kayıtlara alma işlemi için tamamlama tarihi öngörülmüştür. Dolayısıyla 31.12.2017 tarihine kadar tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli veya rayiç değeri üzerinden kayıtlara alınması gerekmektedir.

Yönetmelik’in “Taşınmazların numaralandırılması” başlıklı 8’inci maddesine göre, kamu idarelerince kaydedilen her taşınmaz için daha önce belirlenmiş taşınmaz numarası var ise bu taşınmaz numarası, yoksa kamu idarelerinin belirleyeceği taşınmaz numarası verilmelidir.

Yine Yönetmelik'in "Dosyalama" başlıklı 9'uncu maddesinde; kamu idarelerince kaydedilen her taşınmaz için taşınmaz ile aynı numarayı taşıyan birer dosya oluşturulacağı, dosyalama işleminin nasıl yapılacağı, hangi tasarruf işlemi için ne tür belgelerin ekleneceği ayrıntısıyla düzenlenmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinde de taşınmazlar hakkında Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri doğrultusunda, bu maddede belirtilen esaslara göre işlem yapılacağı belirtildikten sonra Yönetmelik'in 188 ile 193'üncü maddeleri arasında taşınmaz varlıklara ilişkin işlemler muhasebe ilkeleri doğrultusunda açıklanmıştır.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri doğrultusunda yapılan incelemede; Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre her bir taşınmaz için numara verilmediği, taşınmaz ile aynı numarayı taşıyan birer taşınmaz dosyası oluşturulmadığı ve Belediyenin tapuda kayıtlı bulunan 677 adet taşınmazından 455 adedinin maliyet bedeli ile kayıtlara alındığı, maliyet bedeli belirlenemeyen 222 adet taşınmaz için ise gerçeğe uygun değer (rayiç değer) tespit çalışmalarının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri çerçevesinde Belediyeye ait taşınmazlara numara verilmesi, kaydedilen her taşınmaz için taşınmaz ile aynı numarayı taşıyan birer taşınmaz dosyası oluşturulması gerekmektedir. Ayrıca tapuda kayıtlı bulunan taşınmazlar için değerlendirme işlemlerinin tamamlanmaması sonucunda 2021 yılı Bilançosu, Maddi Duran Varlıklar Hesap grubunun, 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile 252 Binalar Hesabı itibarıyla doğru ve güvenilir bilgi sunmamaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payının Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına Gönderilmemesi

Belediye tarafından emlak vergisinin %10'u nispetinde ek tahakkuk yapılarak mükelleflerden tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payının Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına (YİKOB) aktarılmadığı görülmüştür.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun "Taşınmaz kültür varlıklarının onarımına yardım sağlanması ve katkı payı" başlıklı 12'nci maddesinin altıncı fıkrasında; belediyelerin ve il özel idarelerinin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 8'inci ve 18'inci maddeleri uyarınca mükellef hakkında tahakkuk eden emlak vergisinin %10'u nispetinde taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının tahakkuk ettirileceği ve ilgili belediyesince emlak vergisi ile birlikte tahsil edileceği hüküm altına alınmıştır.

2863 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinin dokuzuncu fıkrasında; taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı olarak tahsil olunan miktarların tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödeneceği ve tahsil ettikleri katkı payını yukarıda belirtilen süre içinde il özel idarelerine yatırmayan belediyelerden, bu katkı paylarının 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edileceği; onuncu fıkrasında ise belediye başkanlarının, belediyelerin tahsil ettikleri paylardan il özel idarelerine ödemeleri gereken taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı paylarının, zamanında ve tam olarak ödenmesini sağlamakla yükümlü oldukları ve ödenmeyen payların, ilgili il özel idaresinin talebi üzerine ilgili belediyenin İller Bankasından aldığı genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek talep eden özel idareye gönderileceği hüküm altına alınmıştır.

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile yukarıda il özel idarelerine atfedilmiş görevlerin il özel idaresi bulunmayan illerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca yerine getirileceğine ilişkin "Çeşitli hükümler" başlıklı 3'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 12'nci maddesi kapsamında il özel idarelerince kullanılan haklar ve yetkiler ile yürütülen görevler, il özel idaresi bulunmayan illerde Yatırım İzleme ve

Koordinasyon Başkanlığınca kullanılır ve yürütülür (...)” hükmünün bir gereği olarak bu paylar büyükşehir olmuş illerde ilçe belediyeleri tarafından ilgili YİKOB'a aktarılacaktır.

Diğer yandan, 2863 sayılı Kanun’a dayanılarak çıkarılan 22.08.2015 tarihli ve 29453 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payına Dair Yönetmelik’in 5’inci maddesinde, katkı payının tarh, tahakkuk ve tahsiline ilişkin düzenlemelere yer verilmiş, 6’ncı maddesinde de belediyelerce katkı payı olarak tahsil olunan tutarların, tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde katkı payı hesabına yatırılacağı; tahsil edilen katkı payının süresi içinde yatırılmamasından belediye başkanı ve hesap işleri müdürünün birlikte sorumlu olduğu; süresi içinde katkı payı hesabına aktarılmaması veya başka amaçlarla kullanılması halinde sorumlular hakkında yasal işlem yapılacağı belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde, belediye tarafından 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu uyarınca emlak vergisinin %10’u nispetinde mükellefler adına tahakkuk ettirilen katkı payının, tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar YİKOB’a beyan edilmesi ve aynı süre içinde ödenmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, yıl sonu itibarıyla tahsil edilen 3.053.786,57 TL tutarında taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payının Hatay Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına gönderilmediği, 362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabında bekletildiği tespit edilmiştir. Bu durumda, Belediyenin 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme zammına maruz kalmaması ve sorumlular hakkında yasal işlemler uygulanmaması için katkı paylarının ilgili idareye mevzuatında belirtilen sürede gönderilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Belediye Taşınmazlarının Ecrimisil Karşılığı Kullandırılması ve Ecrimisil Tahsilatlarının Düşük Olması

Belediye mülkiyetinde bulunan 96 adet taşınmazın 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri gereğince ihale edilmek suretiyle kiralanması yerine, taşınmazların işgaline süreklilik kazandırılarak ecrimisil karşılığında kullandırıldığı ve kayıtlara alınan ecrimisil alacaklarının tahsilat oranının düşük düzeyde kaldığı görülmüştür.

2886 sayılı Kanun’un “Kapsam” başlıklı 1’inci maddesinde, belediyelerin alım, satım,

hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanun'da yazılı hükümlere göre yürütüleceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanun'un "Ecrimisil ve tahliye" başlıklı 75'inci maddesinde;

"Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları ve Vakıflar Genel Müdürlüğü ile idare ve temsil ettiği mazbut vakıflara ait taşınmaz malların, gerçek ve tüzelkişilerce işgali üzerine, fuzuli şagilden, bu Kanunun 9 uncu maddesindeki yerlerden sorulmak suretiyle, idareden taşınmaz ve değerlendirme konusunda işin ehli veya uzmanı üç kişiden oluşan komisyonca tespit tarihinden geriye doğru beş yılı geçmemek üzere tespit ve takdir edilecek ecrimisil istenir. Ecrimisil talep edilebilmesi için, Hazinesinin işgalden dolayı bir zarara uğramış olması gerekmez ve fuzuli şagilin kusuru aranmaz.

Kira sözleşmesinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, sözleşmede hüküm varsa ona göre hareket edilir. Aksi halde ecrimisil alınır.

İşgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilir." hükmü yer almaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinde, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı ifade edilmiştir.

2886 sayılı Kanun'un yukarıdaki hükümlerinden anlaşılacağı üzere; devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malların gerçek ve tüzel kişilerce işgali üzerine fuzuli şagilden, bedeli idarece oluşturulacak komisyonca tespit ve takdir edilecek ecrimisil istenmesi ve mülki idare amirine başvurularak işgal edilen taşınmazın 15 gün içerisinde tahliyesinin ve idareye tesliminin sağlanması gerekmektedir. Aynı hükümler, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesi gereği belediye taşınmazları için de geçerlidir.

Taşınmaz malları işgal eden fuzuli şagil durumundaki kişilerden ecrimisil alınması, söz konusu taşınmazların sürekli bir şekilde ecrimisil tahsil edilerek idare edilebileceği anlamına gelmemektedir. Zira ecrimisil uygulaması, hukuka aykırı bir yararlanmadan dolayı taşınmazı işgal eden kişiden alınan bir tazminattır. Bir kamu taşınmazının kiralama ya da idare etme usulü ve yöntemi değildir. Tam aksine, kamu malını korumaya yönelik bir yaptırımdır. 2886 sayılı Kanun'da; işgal edilen taşınmazın mülki idare amirine başvurularak 15 gün içerisinde tahliyesinin ve idareye tesliminin sağlanmasına yönelik düzenleme de ecrimisilin bir kiralama

yöntemi olmadığını açıkça göstermektedir.

Yapılan incelemede, Emlak ve İstimlak Müdürlüğü verilerine göre Belediye tarafından 31.12.2021 tarihi itibarıyla 96 adet taşınmazın ecrimisil karşılığı kullandırıldığı anlaşılmış olup 2886 sayılı Kanun'a aykırı olarak ecrimisilin, kira niteliğine büründürülerek geleceğe ilişkin olarak taşınmazın işgaline süreklilik kazandırıldığı,

Ayrıca 2021 yılı Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetveline göre 349.957,07 TL'si devreden tahakkuk ve 198.185,80 TL'si 2021 yılı tahakkuku olmak üzere toplam 548.142,87 TL'lik ecrimisil alacağının, yalnızca 173.722,22 TL'sinin tahsil edildiği kalan 374.420,65 TL'nin 2022 yılına devrettiği ve dolayısıyla tahsilat oranının da %31,69 düzeyinde gerçekleştiği tespit edilmiştir.

Bu itibarla, Belediye tarafından ecrimisil karşılığı kullandırılan taşınmazların yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri doğrultusunda tahliyesinin sağlanması; kiralanabilir nitelikte ise 2886 sayılı Kanun çerçevesinde yapılacak ihaleyle kiraya verilmesi; ayrıca hali hazırda devam eden işgaller için tahakkuk kaydı yapılan ecrimisilin tahsilat oranlarının yükseltilmesine yönelik çalışma yapılması gerekmektedir.

BULGU 3: Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıra Göre Ödenmemesi

320 Bütçe Emanetleri Hesabına kaydedilen tutarların muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenmediği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Ödenemeyen giderler ve bütçeleştirilmiş borçlar" başlıklı 34'üncü maddesinin ikinci fıkrasında;

"Kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir. Ancak, sırasıyla kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verilir."

"Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları" başlıklı 61'inci maddesinin altıncı fıkrasında;

“Muhasebe yetkilileri, 34 üncü maddenin ikinci fıkrasındaki ödemeye ilişkin hükümler ile bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen ödemeye ilişkin kontrol yükümlülüklerinden dolayı sorumludur (...)”

hükümlerine yer verilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin bütçe emanetleri hesabının niteliği ve hesaba ilişkin işlemlerin düzenlendiği 248 ve 249'uncu maddelerinde de; hesabın mali yıl içerisinde veya sonunda ödeme emri belgesine bağlandığı halde, nakit yetersizliği veya diğer sebeplerle ilgililerine ödenemeyen tutarların izlenmesi için kullanılacağı; bütçe emanetlerine alınan tutarların muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ilgililerine ödeneceği belirtilmiştir.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere; idarelerin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde alınan mal veya hizmet karşılığı tutarlar 320 Bütçe Emanetleri Hesabına kaydedilir ve ödemeler giderin muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre gerçekleştirilir. Emanet hesapta izlenen giderlerin ödenmesinin, kayda alınma sırasına göre gerçekleştirilmesinden muhasebe yetkilileri sorumludur.

320 Bütçe Emanetleri Hesabından yapılan ödemelerinin incelenmesi sonucunda; (N-4 Yılına Ait Borçlar) hesabında 66.997,41 TL, (N-3 Yılına Ait Borçlar) hesabında 564.580,64 TL, (N-2 Yılına Ait Borçlar) hesabında 805.946,91 TL, (N-1 Yılına Ait Borçlar) hesabında ise 113.892,43 TL bakiye bulunduğu tespit edilmiştir. (N-4), (N-3), (N-2) ve (N-1) yıllarına ait emanetler bulunurken, 5018 sayılı Kanun'un 34'üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirlenen öncelikler arasında bulunmamasına rağmen, 2021 yılı içerisinde cari yıla (N) ait emanetlere ilişkin ödemeler yapıldığı yani bütçe emanetlerine alınan tutarların muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenmediği anlaşılmıştır.

Anılan mevzuat hükümleri doğrultusunda, belediyenin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde 320 Bütçe Emanetleri Hesabına kaydedilen tutarlara ilişkin ödemelerin, giderin muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Gelir Kalemlerinde Tahsilat/Tahakkuk Oranlarının Düşük Olması

2021 yılı Gelir Kesin Hesabının incelenmesi neticesinde Belediyenin gelir tahsilat/tahakkuk oranının düşük olduğu görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye başkanının görev ve yetkileri" başlıklı 38'inci maddesi; Belediye Başkanına, belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak, belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek görevlerini vermiş ve sorumluluk yüklemiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun; "Mali hizmetler birimi" başlıklı 60'ıncı maddesi ile ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek görevinin Mali Hizmetler Birimine verildiği; "Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları" başlıklı 61'inci maddesinde, gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemlerini muhasebe yetkilisinin yürüteceği, muhasebe yetkilisinin, bu hizmetlerin yapılmasından ve muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumlu tutulacağı; "Gelirlerin toplanması sorumluluğu" başlıklı 38'inci maddesinde de kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanların, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumlu oldukları, belirtilmiştir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un, 37'nci maddesinde; amme alacaklarının hususi kanunlarında belli edilen zamanlarda ödeneceği, hususi kanunlarında ödeme zamanı tespit edilmemiş amme alacaklarının ise Hazine ve Maliye Bakanlığınca (Kanun'da: Maliye Vekâleti) belirtilecek usule göre yapılacak tebliğden itibaren bir ay içinde ödeneceği, 55'inci maddesinin birinci fıkrasında, amme alacağını vadesinde ödemeyenlere, yedi gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumu bir "ödeme emri" ile tebliğ olunacağı düzenlenmiştir.

Belediyelerin tahsilat/tahakkuk oranını artırabilmeleri için; Mali Hizmetler Müdürlüğünün borcunu ödemeyen kişiler hakkında borcun ödenmesi için ödeme emirlerini zamanında düzenleyip daha sonra bu borçlular hakkında yasal takip yapılmasını teminen Hukuk birimine bildirmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, aşağıdaki tabloda ayrıntısı gösterildiği üzere belediyenin Gelir Kesin Hesap Cetvelini oluşturan gelir kalemlerinden, Vergi Gelirleri, Taşınmaz Kira Gelirleri ve İşgal Harcının tahsilât/tahakkuk oranlarının düşük düzeyde kaldığı tespit edilmiştir. Şöyle

ki, Vergi Gelirlerinde bu oran %45,85 iken Taşınmaz Kira Gelirlerinde %40,11, İşgal Harcında ise %20,77'dir.

Tablo 8: Tahsilat/Tahakkuk Oranı Düşük Olan Gelir Türleri

Gelirin Türü	2020 Yılından Devreden Gelir Tahakkuku (TL)	2021 Yılı Tahakkuku (TL)	Toplam Tahakkuk (TL)	2021 Yılı Tahsilat (TL)	Tahsilattan Red ve İadeler (TL)	2021 Yılı Net Tahsilat (TL)	2022 Yılına Devreden Tahakkuk (TL)	Tahsilat/Tahakkuk Oranı (%)
Vergi Gelirleri	13.051.867,09	14.538.727,93	27.590.595,02	12.655.331,86	5.451,19	12.649.880,67	14.940.714,35	45,85
Taşınmaz Kira Gelirleri	640.729,94	724.189,32	1.364.919,26	547.470,59	0,00	547.470,59	817.448,67	40,11
İşgal Harcı	413.929,01	57.013,39	470.942,40	97.801,37	0,00	97.801,37	373.141,03	20,77

Belediye gelirlerinde tahsilat oranlarının azami düzeyde gerçekleşmesini teminen kamu kaynağının elde edilmesinde görevli ve yetkili olanların gelirlerin takip ve tahsili hususunda yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri doğrultusunda hareket etmesi gerekmektedir.

BULGU 5: İlçe Sınırları İçinde Faaliyette Bulunan Bazı İşyerleri İçin Çevre Temizlik Vergisi Mükellefiyetinin Tesis Ettirilmemesi

Belediye sınırları ve mücavir alanlar içindeki işyerlerinin tamamı için çevre temizlik vergisi tahakkuk ettirilmediği görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Çevre temizlik vergisi" başlıklı Mükerrer 44'üncü maddesinde;

"Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalar çevre temizlik vergisine tabidir. (...)

İş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi, belediyelerce binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılır. Tahakkuk eden vergi, bir defaya mahsus olmak üzere, belediyelerin ilan mahallerinde bir ay süreyle topluca ilan edilir. İş yeri ve diğer şekilde kullanılan binalarla ilgili olarak tahakkuk eden bu vergi, her yıl, emlak vergisinin taksit sürelerinde ödenir. (...)

(Değişik beşinci fıkra: 30/12/2004-5281/18 md.) İşyerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait Çevre Temizlik Vergisi, aşağıdaki tarifeye göre alınır ve büyükşehirlerde % 25 artırımlı uygulanır. (...)

Bu maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan tutarlar, her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılır. Bu tutarların belirlenmesinde, vergi tutarlarının yüzde beşini aşmayan kesirleri dikkate alınmaz.”

denilmektedir.

Yukarıda da görüleceği üzere; 2464 sayılı Kanunu'nun mükerrer 44'üncü maddesinde, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu, iş yerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisinin maddede belirtilen tarifeye göre alınacağı ve büyükşehirlerde %25 artırımlı uygulanacağı, bu verginin belediyelerce binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılacağı, tahakkuk eden bu verginin her yıl emlak vergisinin taksit sürelerinde ödeneceği, bu maddede yer alan tutarların her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılacağı ve bu tutarların belirlenmesinde, vergi tutarlarının yüzde beşini aşmayan kesirlerin dikkate alınmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Ancak, Belediyenin gelir işlemlerinin incelenmesi neticesinde, Hatay Vergi Dairesinden alınan aktif mükellef listesinde Samandağ Belediyesi sınırları içinde 7.164 aktif işletmenin kayıtlı olduğu, Belediyenin gelir servisinden alınan çevre temizlik mükellef listesinde ise 4.849 adet mükellefin bulunduğu dolayısıyla 2.315 adet iş yeri için çevre temizlik vergisi tahakkuk ettirilmediği ve bu sebeple Belediyenin önemli düzeyde gelir kaybına uğradığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, Belediyenin çevre ve temizlik vergisi mükellefi iş yerlerinin tespiti ve söz konusu verginin alınması için gerekli olan çalışmaları yapması gerekmektedir.

BULGU 6: İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyet Gösteren İşyeri ve İşletmelerin Bulunması

Belediyenin yetki ve görev sınırları içinde işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyette bulunan işletmelerin bulunduğu görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "İşyeri açma izni harcı" başlıklı 81'inci maddesinde; belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılmasının İşyeri Açma İzni Harcına tabi olduğu belirtilmiştir.

3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun'un, 3'üncü maddesinin (b) bendinde, belediye hudutları ile mücavir alan içinde kalan tüm işyerleri ve işletmelere, işyeri açma ve çalışma ruhsatını vermeye belediyelerin yetkili olduğu belirtilmiştir. Diğer yandan, Kanun'daki muafiyet düzenlemesi ile avukatlık büroları, serbest muhasebeci ve mali müşavirlik hizmeti veren iş yerleri, tabipler, noterler, mimar ve mühendisler gibi bazı meslek grupları işyeri açma ve çalışma ruhsatı almaktan muaf tutulmuştur. İlgili kanunlarında da, bu iş yerlerinin faaliyet sahalarına göre bakanlıklar ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından faaliyetleri ile ilgili izin alacakları ve bu izin belgelerinin de işyeri açma ve çalışma ruhsatı niteliğinde olacağı belirtilmiştir.

10.08.2005 tarihli ve 25902 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'e göre belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bu Yönetmelik kapsamında faaliyet gösterecek işletmelerin ilgili belediyeden işyeri açma ve çalışma ruhsatı almış olması gerekmektedir.

Yapılan incelemede; Belediyenin yetki ve görev sınırları içinde 31.12.2021 tarihi itibarıyla 4.154 adet işyeri açma ve çalışma ruhsatı verildiği ve sadece bu işyerlerinden işyeri açma izni harcı tahsil edildiği; ancak Hatay Vergi Dairesinden alınan aktif mükellef listesinde ise Belediye sınırları içinde 7.164 aktif işletmenin kayıtlı olduğu; bunlardan 1.955 tanesinin belediyeden ruhsat alma zorunluluğu olmayan kişi ve kurumlardan oluştuğu dolayısıyla, toplam 1.055 adet işletmenin ruhsatsız faaliyet gösterdiğinin ortaya çıktığı; buna bağlı olarak da Belediyenin, işyeri açma izni harcı geliri kaybına uğradığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak; 3572 sayılı Kanun'un muafiyet düzenlemeleri de dikkate alınarak belediyenin yetki ve görev alanındaki işletmelerin işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının bulunup bulunmadığının takibinin sağlanması ve buna bağlı olarak da işyeri açma izni harcının zamanında tahsil edilmesi gerekmektedir.

BULGU 7: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Alınmaması

Belediyenin yetki ve sorumluluk alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun "Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 3'üncü maddesinin (s), (ş) ve (z) fıkralarında; "Geçiş Hakkı", "Geçiş Hakkı Sağlayıcısı" ve "İşletmeci" tanımlamaları yapılmıştır.

Aynı Kanun'un 22'inci maddesinin birinci fıkrasında geçiş hakkının kapsamı belirlenmiş, 25'inci maddesinde de işletmeci ile geçiş hakkı sağlayıcısının anlaşma serbestisi çerçevesinde geçiş hakkına ilişkin anlaşmalar yapabileceği düzenlenmiştir.

Geçiş hakkı ve bu hakka uygulanacak ücret tarifesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından 27.12.2012 tarihli ve 28510 sayılı Resmi Gazete'de "Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik" yayımlanmıştır.

Yönetmelik'te işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, anlaşma yapmaya ve geçiş hakkına ait ücretlerin tahsiline ise geçiş hakkına konu olan taşınmazın sahibi veya taşınmaz üzerinde hak sahibi olanların yetkili olduğu ifade edilmiştir. 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmelik'e eklenmiş olup geçiş hakkı ücretinin Geçiş Hakkı Ücret Tarifesi'nde belirtilen fiyatları aşamayacağı ve bu fiyatların her mali yılın başında Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında artırılacağı hüküm altına alınmıştır.

Buna göre belediyeler tarafından tarifede tavan olarak belirtilen miktarlara da riayet edilmek suretiyle geçiş hakkı talep eden telekomünikasyon firmalarından tahsil edilmek üzere geçiş hakkı ücreti belirlenmesi ve bu ücretlerin geçiş hakkını kullanan işletmecilerden tahsil edilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Belediye tarafından altyapı geçiş hakkı ücreti tarifesinin belirlenmediği dolayısıyla 2021 yılı içerisinde herhangi bir tahakkuk veya tahsilat işleminin gerçekleşmediği tespit edilmiştir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde, Belediye tarafından 2021 yılı içerisinde altyapı geçiş hakkı bedeli olarak herhangi bir tahakkuk ve tahsilatın yapılmaması belediyenin önemli bir gelirden mahrum kalmasına yol açmaktadır. Bu nedenle söz konusu gelirlere yönelik gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 8: Alt Yüklenicinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Borcunun Sorgulanmaması ve Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması

Belediye tarafından ihalesi yapılan “Atatürk Sahil Parkı Peyzaj Düzenleme Yapım İşii” kapsamında yüklenici ile alt yüklenici arasında sözleşme imzalandığı, söz konusu sözleşmenin Belediyeye sunularak onay alındığı ancak Belediyeye yüklenici ile alt yüklenici arasında imzalanan sözleşmeye ilişkin olarak alt yüklenicinin Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) olan borcunun sorgulanmadığı ve yasaklılık kontrolünün yapılmadığı görülmüştür.

a) Alt Yüklenicinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Borcunun Sorgulanmaması

Bahsi geçen alt yüklenici sözleşmesine ilişkin olarak Belediye tarafından alt yüklenicinin SGK'ye olan idari para cezası, prim ve prime ilişkin gecikme cezası, gecikme zammı ve diğer ferilerinden oluşan borçlarına ilişkin sorgulama yapılmadığı tespit edilmiştir.

29.09.2008 tarihli ve 27012 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sosyal Güvenlik Kurumu Prim ve İdari Para Cezası Borçlarının Hakedişlerden Mahsubu, Ödenmesi ve İlişiksizlik Belgesinin Aranması Hakkında Yönetmelik'in “Hakedişten kesinti ve mahsup” başlıklı 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasında, İdarenin, işverene yapacağı her hakediş ödemesinden önce, işverenin ve varsa alt işverenlerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna idari para cezası, prim ve prime ilişkin gecikme cezası, gecikme zammı ve diğer ferilerinden oluşan borçlarının olup olmadığının üniteye (taşrada sosyal güvenlik il müdürlükleri ile sosyal güvenlik merkezlerine) yazı ile soracağı, ünitece, işverenin ve varsa alt işverenlerinin muaccel borcunun bulunmadığı hususu idareye bir aylık süre içinde yazı ile bildirileceği, yazı ile bildirilmediği sürece, idare tarafından işverene hakediş ödenmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı maddenin beşinci fıkrasında ise, yapılan kesintinin ödeme belgesinde gösterileceği ve onbeş gün içerisinde SGK'ye aktarılacağı açıklanmıştır.

Bu düzenlemeler gereğince Belediye; yapım işlerine ait hakediş ödemelerini yapmadan önce hem yüklenicilerin hem de alt yüklenicilerinin SGK'ye olan idari para cezası, prim ve prime ilişkin borçları sorgulamak ve varsa borçları hakedişten keserek kurumun hesabına 15 gün içinde yatırmakla mükelleftir.

Sonuç olarak, hakediş ödemelerinin yapılmasında alt yüklenicinin SGK borcunun bulunması durumunda, borçların hakediş ödemesinden kesilerek SGK'ye gönderilmek üzere muhasebe hesaplarına alınması gerekmektedir. Belediyenin hakediş ödemelerinden yapacağı kesintiler kamu alacağının korunması açısından önemlidir. Belediye giderinin yapılmasında görevli olanlar mevzuat hükümleri uyarınca, kesintileri zamanında ve eksiksiz yaparak ilgili kurumlara göndermekle yükümlüdürler.

b) Alt Yükleniciye Yasaklılık Sorgulaması Yapılmaması

Alt yüklenicinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının sorgulanmadığı tespit edilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "Alt yüklenicilerin çalıştırılması ve sorumlulukları" başlıklı 20'nci maddesinin birinci fıkrasında;

"4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 10'uncu maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca ihale dışı bırakılacak olanlar, 11'inci maddesi uyarınca ihaleye katılamayacak olanlar, 58'inci maddesi uyarınca ihalelere katılmaktan yasaklı olanlar ve 53'üncü maddesinin (b) bendinin 8'inci alt bendi gereğince alınacak Cumhurbaşkanlığı Kararı'nda belirtilen yabancı istekliler ile 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 26'ncı maddesi uyarınca yasaklı olanlar alt yüklenici olamazlar. Ayrıca ön yeterlik/yeterlik değerlendirmesi sonucunda yeterli bulunanlar ile işin ihalesine teklif veren istekliler bu işte alt yüklenici olamazlar. Yüklenicinin ortak girişim olması halinde ortak girişimin ortakları da alt yüklenici olarak çalıştırılmazlar" hükmü yer almaktadır.

Söz konusu mevzuat hükmünde 'ihalelere katılmaktan yasaklı olmama' yapım işlerinde alt yüklenici olabilmenin şartları arasında sayılmıştır. Bu nedenle, alt yüklenici çalıştırılmasına onay verilen yapım işi ihalelerinde; işin asıl yüklenicisi gibi, alt yüklenicilerinin de ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının sorgulanması gerekmektedir.

BULGU 9: Ambalaj Atıklarının Toplanması ve Değerlendirilmesi Hakkının İhalesiz Devredilmesi

Belediyenin yetki ve sorumluluk alanındaki ambalaj atıklarının toplanması, taşınması, ayrıştırılması ve depolanması hizmetlerinin çevre lisanslı özel kuruluş olan bir firmaya ihalesiz olarak devredildiği görülmüştür.

2872 Sayılı Çevre Kanunu'nda; atıkların üretiminin ve zararlarının önlenmesi veya azaltılması ile atıkların geri kazanılması ve geri kazanılabilen atıkların kaynağında ayrı toplanmasının esas olduğu; atık yönetim plânlarının hazırlanmasına ilişkin esasların, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği; atık geri kazanım, geri dönüşüm ve bertaraf tesislerini kurmak ve işletmek isteyen gerçek ve/veya tüzel kişilerin, yönetmelikle belirlenen esaslar doğrultusunda, ürün standardı, ürünlerinin satışa uygunluğu ve piyasadaki denetimi ile ilgili izni, ilgili kurumlardan almak kaydı ile Bakanlıktan lisans almakla yükümlü oldukları; ayrıca evsel atıklar hariç olmak üzere, atık taşıma ve/veya toplama işlerini yapan kurum veya kuruluşların Bakanlıktan lisans almaları gerektiği belirtilmiştir.

Diğer yandan 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinin (g) fıkrasında; katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak belediyenin yetkileri ve imtiyazları arasında sayılmış ve belirtilen hizmetin Danıştayın görüşü ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının kararıyla süresi kırkdokuz yılı geçmemek üzere imtiyaz yoluyla devredebileceği belirtilmiştir.

Buna göre Belediyeler söz konusu işleri ya bizzat kendileri yapmak ya da Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından çevre lisansı almış firmalara 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre ihale yoluyla devretmek durumundadırlar.

2886 Sayılı Kanunu'nun, "Açık teklif usulü ile yapılabilecek ihaleler" başlıklı 45'inci maddesinde;

"Bu Kanununun 1 inci maddesinde yazılı işlerden, tahmin edilen bedeli her yıl Genel Bütçe Kanunu ile tespit edilecek tutarı geçmeyen ihaleler açık teklif usulüyle yapılabilir."

"İhalenin yapılamaması" başlıklı 49'uncu maddesinde;

" Açık teklif usulüyle yapılan ihalelerde istekli çıkmadığı, isteklilerin belgeleri veya son

teklifleri uygun görülmediği takdirde, yeniden aynı usulle ihale açılır veya idare yararı görüldüğü takdirde, ihalenin bitiş tarihinden itibaren 15 gün içinde iş 43 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen esaslar dahilinde pazarlıkla yaptırılabilir.”

“İhalenin yapılamaması” başlıklı 43’üncü maddesinde ise;

“Kapalı teklif usulü ile yapılan ihalelerde, istekli çıkmadığı veya teklif olunan bedel komisyonca uygun görülmediği takdirde, ya yeniden aynı usulle ihale açılır veya idare yararı görüldüğü takdirde, ihalenin bitiş tarihinden itibaren 15 gün içinde iş pazarlıkla yaptırılır. İşin pazarlığa bırakılması halinde şartnamede belirtilen nitelik ve şartların aynen muhafazası zorunludur. Yeni ihale yapılincaya kadar geçecek günler içinde aynı nitelikler korunarak günlük ihtiyaçlar oranında pazarlıkla mal alınabilir. Ancak ihale, şartnamede belirtilen nitelikte mal bulunmaması sebebiyle geri kalmış ise günlük ihtiyaçlar şartnameye bağlı kalmaksızın temin edilebilir.” hükmü yer almaktadır.

Yapılan incelemede; ambalaj atıklarının toplanması, taşınması, ayrıştırılması ve depolanması hizmetleri ile ilgili olarak, Belediye tarafından “Samandağ İlçe Sınırlarında Ambalaj Atıklarının Evsel Nitelikli Atıklardan Ayrı Toplanması, Taşınması, Ayrıştırılması ve Değerlendirilmesi” işinin, 27.08.2019 tarihinde açık teklif usulü ihale edildiği ancak ihaleye katılan olmadığından 27.08.2019 tarih ve 244 sayılı encümen kararı ile ihalenin iptal edildiği,

19.11.2019 tarihinde yapılan ikinci ihaleye ise iki isteklinin katıldığı, 2886 sayılı Kanun'un 45'inci maddesine göre yapılan açık arttırma sonucu ihale üzerinde kalan firma olan Özferhanlar Hurda ve Geri Dönüşüm Tesisleri İth. İhr. Tic. Ltd. Şti.'nin 28.11.2019 tarih ve 50 sayılı yazı ile sözleşme yapılması ve geçici teminatın kesin teminata dönüştürülmesi hususunda davet edildiği, ancak kanunun belirlemiş olduğu tarihlerde firmanın sözleşmeyi imzalamaması nedeniyle ihalenin iptal edildiği,

Daha sonra 02.01.2020 tarihinde Belediye ile Bora İnş.ve İnş. Malz. Taş. Geri Dönüşüm ve Atık Top. Ayırma San. İth. İhr. Tic. Ltd.Şti arasında protokol imzalanarak her ay Belediyeye 4.250,00 TL ödeme yapılması koşulu ile Samandağ Belediyesi sınırları içerisinde ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması, taşınması ve ayrıştırılması işinin söz konusu firmaya verildiği,

Dolayısıyla “Ambalaj Atıklarının Toplanması ve Değerlendirilmesi” işinin, yeniden aynı usulle ihale edilmesi ya da 2886 sayılı Kanun'un 43'üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen esaslar dahilinde pazarlıkla sonuçlandırılması gerekirken, imzalanan protokol

kapsamında anılan firmaya yaptırıldığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak; Belediyenin yetki ve sorumluluğunda olan ambalaj atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması ve depolanması hizmetlerinin Belediyece yapılmaması veya yapılamaması durumunda, mevzuatına uygun olarak ihaleye verilmesi kamu yararına olacaktır.

BULGU 10: Atatürk Sahil Parkı Peyzaj Düzenlemesi Yapım İşinde Tahsis Şartına, Kıyı Kanunu'na ve Projeye Aykırı Yapı İmalatının Olması

Atatürk Sahil Parkı Peyzaj Düzenlemesi Yapım İşinde Hazine taşınmazının tahsis şartına, 3621 sayılı Kıyı Kanunu'na ve mimari peyzaj projesine aykırı ahşap yapı imalatının bulunduğu görülmüştür.

Samandağ ilçesi Çiğdede Mahallesinde bulunan 7093, 7096, 7097, 1956 parsel numaralı ve Kurtdere Mahallesinde bulunan 424 ada 85 parsel numaralı 5 adet Hazine mülkiyetindeki taşınmaz, (Rekreatif Amaçlı Peyzaj Düzenlemesi Yapılmak Üzere ve 3621 sayılı Kıyı Kanunu ve Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik hükümlerine aykırı kullanılmaması ve bu tür kullanımlara meydan verilmemesi, ticari amaçla kullanılmaması, üçüncü kişilere ticari ya da gayri ticari amaçla kullandırılmaması/devredilmemesi, tahsisli idarenin ilgili mevzuatları ile belirlenen ve alınması zorunlu olan gelirler dışında her ne ad ile olursa olsun herhangi bir ücret alınmayarak kamunun bedelsiz olarak faydalanmasına açık tutulması, bu hususlar dışında ticari amaca yönelik ünitelerin söz konusu ve zorunlu olması durumunda ise Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik'in 67, 70 ve 73/A maddesine göre işlem yapılması kaydıyla) 16.09.2020 tarihinde Milli Emlak Genel Müdürlüğünce Samandağ Belediye Başkanlığına 2 yıl süre ile ön tahsis yapılmıştır. Söz konusu taşınmazlar üzerinde rekreatif amaçlı peyzaj düzenlemesi yapılmak üzere "Atatürk Sahil Parkı Peyzaj Düzenleme Yapım İş" 2021/16468 ihale kayıt numarası ile açık ihaleye çıkılmış ve 17.03.2021 tarihinde sözleşme imzalanmıştır.

03.03.1990 tarih ve 20595 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde, halkın eğlence ve dinlenme gereksinimlerini karşılamaya dönük, açık olarak düzenlenen oturma ve yemek yerleri, yemek pişirme yerleri, çeşmeler, açık havuzlar, oyun ve açık spor alanları, açık gösteri alanları, yeşil bitki örtüsü ve kıyı yapısının elverdiği yerlerde denize iniş rampaları bulunan kamu ya da özel alanlar rekreatif alanlar olarak tanımlanmıştır. Yönetmelik'in "Kıyıda ve denizde planlama" başlıklı 13'üncü maddesinde kıyıda onaylı uygulama imar planlarına göre ve çevre kirliliğinin önlenmesine ilişkin tüm önlemler alınmak koşulu ile yapılabilecek yapı ve tesisler

sayılmıştır.

Aynı Yönetmelik'in "İmar mevzuatına aykırı yapı" başlıklı 20'nci maddesinde, kıyılarda, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan alanlarda ve sahil şeritlerinde Kanun, plan ve bu Yönetmelik hükümlerine uyulmadan, ruhsatsız, ruhsat ve eklerine aykırı yapı yapılması halinde, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 32'nci maddesi hükümleri uyarınca, aynı Kanun'da belirlenen yasal süreler içinde belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde belediyesince, dışında il özel idaresince gerekli işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yerinde yapılan incelemede, söz konusu yapıım işine ilişkin olarak hazırlanan mimari peyzaj projesinde yer almayan, Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik'in 13'üncü maddesinde sayılan yapı ve tesisler arasında sayılmayan yüksekliği 6,5 metre, oturma alanı 175 metrekare olan iki katlı ahşap yapı bulunduğu tespit edilmiştir.

Bulguda yer alan tespit neticesinde, Belediyece yapı kontrol ve zabıta ekipleri tarafından durum zaptı düzenlenerek söz konusu ahşap yapının mühürlendiği, cezai müeyyideler uygulanması için encümene havale işlemlerinin başlatılacağı belirtilmişse de kamu idaresi cevabında veya eklerinde durum zaptına ve mühürlemeye ilişkin belgeler bulunmamaktadır. Ayrıca Yönetmelik hükümlerinde belirtilen işlemler başlatılmamıştır.

Sonuç olarak, söz konusu ahşap yapı ile ilgili olarak Yönetmelik hükümlerinde belirtilen işlemlerin yapılması gerekmektedir.

BULGU 11: Belediyenin Taşıtlarına İlişkin Envanter Kayıtları İle Trafik Tescil Kayıtlarının Uyuşmaması

Belediyenin taşıtlarına ilişkin envanter kayıtları ile Samandağ İlçe Emniyet Müdürlüğü trafik tescil kayıtlarının karşılaştırılması sonucunda, 24 adet taşıtın Belediye envanterinde olmasına karşın İlçe Emniyet Müdürlüğü trafik tescil kayıtlarında yer almadığı, 30 adet taşıtın ise trafik tescil kayıtlarında olmasına karşın Belediye envanterinde mevcut olmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Hesap verme sorumluluğu" başlıklı 8'inci maddesinde; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanun'un "Mal yönetiminde etkililik ve sorumluluk" başlıklı 48'inci maddesinde ise;

" (...) Kamu idarelerine ait malları edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemleri, mevzuatında öngörülen kurallar dahilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılır. Bu ilkeye aykırı eylem ve işlemlerden doğacak zararlardan, malların yönetimi veya kullanılması hususunda yetki verilenler sorumludur."

hükmü yer almaktadır.

Yapılan inceleme sonucu tespiti yapılan husus ile ilgili olarak sorumlularca, Belediyenin envanterinde bulunmasına karşın İlçe Emniyet Müdürlüğü kayıtlarında bulunmayan 24 adet aracın, 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 2014 yılında Samandağ ilçe mülki sınırları içerisinde yer alan, tüzel kişiliği kaldırılan ve Samandağ Belediyesine katılan beldeler adına tescilli bulunduğu, İlçe Emniyet Müdürlüğü kayıtlarında bulunmasına karşın Belediyenin envanterinde mevcut olmayan 30 aracın ise hurdaya ayrıldığı ifade edilmiştir.

Ancak gerek belediye envanterinde gerekse fiilen mevcut olmayan 30 aracın hurdaya ayırma işlemlerini kanıtlamaya yönelik olarak 18.1.2007 tarih ve 26407 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 28'nci maddesine göre yapılacak işlemler sonrası düzenlenmesi gereken Harcama Yetkilisi Onaylı Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanakları denetime ibraz edilememiştir.

Diğer yandan, Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin "Araçların Hurdaya Çıkarılması" başlıklı 39'uncu maddesinde; ekonomik ömrünü doldurma, eskime, yıpranma, kaza, yanma, tahrip edilme ve benzeri nedenlerle kullanılamaz duruma gelen araçların; sahiplerinin, kanuni temsilcilerinin, vekillerinin veya tüzel kişiliklerce yetkilendirilen kişilerin dilekçesi üzerine, muayeneye tabi tutulmadan; ilgili vergi dairesinden alınmış motorlu taşıtlar vergisi, gecikme faizi, gecikme zammı, vergi cezası, trafik idari para cezası ile 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 30'uncu maddesine göre verilen idari para cezaları ile geçiş ücreti borcu bulunmadığına dair ilişik kesme belgesinin veya hurdaya ayrılmasında sakınca bulunmadığına dair belgenin ibrazı ve kayıtlarında haciz, rehin, tedbir gibi kısıtlayıcı şerhler bulunmaması halinde, müracaat tarihi

itibarıyla herhangi bir trafik tescil şube veya bürosunda hurdaya çıkarılacağı belirtilmiştir.

Ancak, söz konusu 30 adet aracın hurdaya ayrılmasında Karayolları Trafik Yönetmeliği hükümlerinde belirtilen süreçlerin izlenmemesi sebebiyle trafik tescil şube veya bürosunda hurdaya çıkarılmadığı dolayısıyla söz konusu araçların halen İlçe Emniyet Müdürlüğü kayıtlarında bulunduğu görülmüştür.

Aşağıdaki tabloda hurdaya ayrılmasına rağmen belediye adına tescili devam eden taşıtlara ilişkin bilgiler yer almaktadır:

Tablo 9: Hurdaya Ayrılmasına Rağmen Belediye Adına Tescili Devam Eden Taşıtlar

	Plaka	Durumu			Plaka	Durumu			Plaka	Durumu
1	31 AE 798	Hurda	11	31 FE 223	Hurda	21	31 SH 949	Hurda		
2	31 DL 419	Hurda	12	31 HC 655	Hurda	22	31 SH 952	Hurda		
3	31 DL 420	Hurda	13	31 HC 674	Hurda	23	31 SR 776	Hurda		
4	31 DT 433	Hurda	14	31 HC 675	Hurda	24	31 SR 946	Hurda		
5	31 DT 865	Hurda	15	31 HC 676	Hurda	25	31 ST 647	Hurda		
6	31 DY 987	Hurda	16	31 HD 713	Hurda	26	31 SZ 521	Hurda		
7	31 DZ 972	Hurda	17	31 HH7 29	Hurda	27	43 EL 203	Hurda		
8	31 ET 872	Hurda	18	31 HL 813	Hurda	28	43 EL2 75	Hurda		
9	31 FA 271	Hurda	19	31 HS 742	Hurda	29	43 EL 278	Hurda		
10	31 FE 222	Hurda	20	31 SA 001	Hurda	30	43 EL 308	Hurda		

Belediyenin envanterinde bulunan ancak Samandağ İlçe Emniyet Müdürlüğü trafik tescil kayıtlarında bulunmayan aşağıdaki tabloda ayrıntısı gösterilen söz konusu 24 adet taşıt ise 6360 sayılı Kanun ile kapatılan belediyelerde Devir, Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu kararı ile paylaştırılan taşıtlar olup söz konusu taşıtların trafik tescil kayıtlarının Belediye üzerinde görünmemesi ileride önemli hukuki sorunlara yol açabilecektir.

Tablo 10: Envanterinde Bulunmasına Rağmen Belediye Adına Trafik Tescili Yapılmayan Taşıtlar

	Plaka	Tescilli Bulunduğu Belediye			Plaka	Tescilli Bulunduğu Belediye
1	31 SA 168	Tekebaşı Belediyesi	13	31 SH 194	Tomruksuyu Belediyesi	
2	31 SA 347	Uzunbağ Belediyesi	14	31 SH 254	Kuşalanı Belediyesi	
3	31 SA 516	Koyunoğlu Belediyesi	15	31 SK 488	Mağaracık Belediyesi	
4	31 SA 850	Uzunbağ Belediyesi	16	31 SL 591	Değirmenbaşı Belediyesi	
5	31 SC 129	Kuşalanı Belediyesi	17	31 SN 774	Mızraklı Belediyesi	

6	31 SC 557	Tekebaşı Belediyesi	18	31 SR 862	Mızraklı Belediyesi
7	31 SC 960	Sutaşı Belediyesi	19	31 SV 642	Kuşalanı Belediyesi
8	31 SC 983	Ruhsatı Mevcut	20	31 SY 852	Yaylıca Belediyesi
9	31 SC 985	Koyunoğlu Belediyesi	21	31 SZ 031	Uzunbağ Belediyesi
10	31 SF 541	Kuşalanı Belediyesi	22	31 SZ 983	Kuşalanı Belediyesi
11	31 SF 788	Yaylıca Belediyesi	23	31 Y 1095	Uzunbağ Belediyesi
12	31 SH 121	Mağaracık Belediyesi	24	31 Y 1769	Kuşalanı Belediyesi

Sonuç olarak; belirtilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde; Belediye envanterinde bulunmasına rağmen belediye adına trafik tescili yapılmayan araçların ilgili mevzuatlarına göre devir ve tescil işlemlerinin yapılması, hurdaya ayrılan araçların ise Karayolları Trafik Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde trafik tescil şube veya bürosunda hurdaya çıkarılması gerekmektedir.

BULGU 12: Hatay Su ve Kanalizasyon İdaresi Tarafından Belediye Adına Tahsil Edilen Vergi Bedellerinin Takibinin Yapılmaması

Hatay Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünün (HATSU) belediye adına tahsil edilen Çevre Temizlik Vergisi (ÇTV) paylarını zamanında ve tam olarak aktarmadığı, buna rağmen belediyenin gerekli takip işlemlerini yapmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Çevre temizlik vergisi" başlıklı Mükerrer 44'üncü maddesinin;

birinci fıkrasında;

"Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalar çevre temizlik vergisine tabidir."

yedinci fıkrasında;

"Su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle hesaplanan çevre temizlik vergisi, su faturasında ayrıca gösterilmek suretiyle tahakkuk etmiş sayılır. Bu suretle tahakkuk eden vergi, su tüketim bedeli ile birlikte belediyelerce tahsil edilir. Su ve kanalizasyon hizmetleri ayrı bir kanunla düzenlenmiş bulunan büyük şehir belediye sınırları ve mücavir alanlardaki çevre

temizlik vergisi ise 20.11.1981 tarihli ve 2560 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulan su ve kanalizasyon idarelerince tahsil edilir.”

sekizinci fıkrasında;

“Su ve kanalizasyon idareleri büyük şehir dahilindeki her ilçe veya ilk kademe belediyesinin belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan konutlara ilişkin olarak tahsil ettiği çevre temizlik vergisi ile bu verginin süresinde ödenmemesi nedeniyle tahsil ettiği gecikme zammının yüzde seksenini tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar bir bildirim ile ilgili belediyeye bildirerek aynı süre içinde öder. ...”

dokuzuncu fıkrasında;

“Tahsil ettiği vergiyi veya gecikme zammını yukarıda belirtilen süre içinde ilgili belediyeye yatırmayan idarelerden, bu tutarlar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilir.”

denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere su ve kanalizasyon idarelerince konutlara ilişkin olarak su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle hesaplanan ve tahsil edilen Çevre Temizlik Vergisi ile bu verginin süresinde ödenmemesi nedeniyle tahsil edilen gecikme zammının; yüzde seksenini ilgili belediyeye tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar bir bildirim ile bildirerek aynı süre içinde ödeme/aktarma yapması gerekmektedir. Ayrıca ödemeleri zamanında yapmayan su ve kanalizasyon idarelerinden bu ödemeler için gecikme zammı tatbik edilerek tahsilatın yapılacağı da ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede; detayı aşağıdaki tabloda gösterildiği üzere HATSU tarafından konutlardan tahsil edilen Çevre Temizlik Vergisinden aktarılması gereken ilçe belediyesi payları ile gecikme zammının, belediyeye tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar bir bildirim ile bildirmesi ve aynı süre içinde ödeme/aktarma yapması gerekirken, bildirim yapmadığı ve aktarılması gereken tutarları zamanında ve tam olarak göndermediği tespit edilmiştir.

HATSU'dan alınan verilerden, 31.12.2021 tarihi itibarıyla, belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde yer alan konutların su tüketimi üzerinden tahsil edilen ÇTV ve gecikme zammından belediyeye aktarılması gereken ÇTV payının 231.710,97 TL olduğu anlaşılmıştır.

Tablo 11: HATSU Tarafından Belediyeye Aktarılmayan ÇTV Payı Tutarı

ÇTV Dönemi	İlçe Belediyesine Ödenmesi Gereken ÇTV+ Gec.Zam. (%80) Tutarı (TL)	İlçe Belediyesine Ödemesi Yapılan Tutar (TL)
2021 Ekim Dönemi	81.716,48	0,00
2021 Kasım Dönemi	80.114,22	0,00
2021 Aralık Dönemi	69.880,27	0,00
TOPLAM	231.710,97	0,00

HATSU tarafından belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde yer alan konutlar üzerinden tahsil edilen ÇTV ve gecikme zammından belediyeye aktarılması gereken payların zamanında ve tam olarak aktarılmaması nedeniyle belediye gelir kaybına uğramaktadır. Belediyenin gelir kaybına uğramaması için gerekli alacak takip işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 13: Taşıtların ve İş Makinelerinin Hurdaya Ayrılması, Satılması ve Envanterinde Hatalı Uygulamalar Bulunması

Belediyeye ait hurda vaziyette bulunan muhtelif taşıtların ve iş makinelerinin komisyon oluşturulmadan, kayıttan düşme teklif ve onay tutanağı düzenlenmeden, harcama yetkilisinin onayı alınmadan hurdaya ayrıldığı, bu taşıt ve iş makinelerinden satılmasına karar verilenlerin satış tarihinde yürürlükte bulunan mevzuata aykırı olarak Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuna (MKE) satış yoluyla devredilmesi gerekirken ihale yoluyla şahıslara satıldığı, hurdaya ayrılmış olup satılmayan taşıt ve iş makinelerinin bir kısmının belediye envanterinde yer almadığı ve akıbetlerinin bilinmediği görülmüştür.

a) Komisyon Kararı ve Harcama Yetkilisinin Onayı Olmaksızın Taşıtların ve İş Makinelerinin Hurdaya Ayrılması

18.1.2007 tarih ve 26407 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliği’nin “Hurdaya ayırma nedeniyle çıkış” başlıklı 28’inci maddesinde, ekonomik ömrünü tamamlamış olan veya tamamlamadığı halde teknik ve fiziki nedenlerle kullanılmasında yarar görülmemeyerek hizmet dışı bırakılması gerektiği bildirilen taşınırların, biri işin uzmanı olmak kaydıyla harcama yetkilisinin belirleyeceği en az üç kişiden oluşan komisyon tarafından değerlendirileceği, komisyonca yapılan değerlendirme sonucunda hurdaya ayrılmasına karar verilen taşınırlar için kayıttan düşme teklif ve onay tutanağı

düzenleneceği ve bu taşınırların harcama yetkilisinin onayı ile kayıtlardan çıkarılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede 2015, 2016 ve 2019 yıllarında belediyeye ait muhtelif hurda vaziyette bulunan taşıtların ve iş makinelerinin komisyon oluşturulmadan, kayıttan düşme teklif ve onay tutanağı düzenlenmeden, harcama yetkilisinin onayı alınmadan Belediye Encümen kararı ile satıldığı tespit edilmiştir.

Bu itibarla, hurdaya ayrılmasına karar verilen taşıt ve iş makineleri için komisyon kurulması, yapılan değerlendirme sonucunda hurdaya ayrılması uygun görülen taşıt ve iş makineleri için kayıttan düşme teklif ve onay tutanağının düzenlenmesi gerekmektedir.

b) Hurda Malzemelerin İhale Yoluyla Satılması

Belediyeye ait hurda taşıtların ve iş makinelerinin, satış tarihinde yürürlükte bulunan mevzuat gereği Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuna (MKE) satış yoluyla devredilmesi gerekirken, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında ihale yoluyla şahıslara satıldığı görülmüştür.

Kamu kurum ve kuruluşlarında bulunan hurdaların değerlendirilmesi amacıyla, 3284 sayılı Bazı Maden Hurdalarının Dışarı Çıkarılmasının Yasak Edilmesi ve Satın Alınması Hakkında Kanun'un 2'nci maddesinde maden hurdalarının askeri fabrikalara devredileceği hükme bağlanmış, daha sonra 5591 sayılı Makine ve Endüstrisi Kurumu Kanunu'nun 18'inci maddesi ile askeri fabrikalara tanmış olan bütün hak ve yetkilerinin MKE'ye intikal edeceği hüküm altına alınmıştır. Nitekim yer verilen yasal düzenlemelerle uyumlu olarak, 20.03.1971 tarih ve 7/2156 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile resmi daire ve idareler ve iktisadi devlet teşekkülleri ile bunlara ait müessese ve iştiraklerinin malik oldukları her çeşit maden hurdalarından ihtiyaç fazlalarının MKE tarafından 6 ayda bir piyasa etütlerine dayanarak yapacağı tespit ve teklif ile Sanayi ve Ticaret Bakanlıklarınca kabul edilecek fiyatlarla adı geçen Kuruma satış suretiyle devredilmesi zorunlu kılınmıştır. Bunlara ek olarak, 19.03.2001 tarih ve 2001/15 sayılı Başbakanlık Genelgesinde de, 7/2156 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı hükümleri çerçevesinde her türlü hurda malzemenin kamu kurum ve kuruluşlarınca Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumuna satış suretiyle devri öngörülmüş bulunmaktadır.

Bu hükümlere göre, kamu idarelerinin sahibi bulunduğu hurda malzemeleri almaya MKE yetkili olup bunun dışında hurdaların başka bir kişi veya kuruma satışı mümkün değildir. 30.06.2021 tarihli ve 7330 sayılı Makine Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi Hakkında Kanun

ile 5591 sayılı Makine ve Endüstrisi Kurumu Kanunu yürürlükten kaldırılmış olmasına karşın Belediyece ihale yoluyla hurda satışlarının yapıldığı 2015, 2016 ve 2019 yıllarında 5591 sayılı Kanun yürürlükteydi. Dolayısıyla bu Kanun gereğince kamu idarelerinin sahibi bulunduğu hurda malzemeleri almaya tek yetkili MKE idi ve MKE dışında hurdaların başka bir kişi veya kuruma satışı mümkün değildi.

Ancak hurda evrakları incelendiğinde,

-31.07.2015 tarihli ve 328 sayılı Encümen Kararıyla toplam ağırlığı 155.648 kg olan hurda taşıt ve iş makinesinin 155.648,00 TL'ye MKE yerine şahsa satıldığı, hurda klasörü içerisinde toplam 43 adet taşıt ve iş makinesinin hurda vaziyette bulunduğuna ilişkin listenin ekli olduğu,

-13.05.2016 tarihli ve 181 sayılı Encümen Kararıyla 9 adet taşıt ve iş makinesinin satışına onay verildiği bunlardan 6 adedinin toplam 20.266 TL'den MKE yerine şahıslara satıldığı, hurda klasöründe (4'ü 2015 yılında da hurda listesinde yer alan) toplam 17 adet taşıt ve iş makinesinin muayene ve kontrol raporunun bulunduğu,

-20.08.2019 tarihli ve 236 sayılı Encümen Kararı ile 11 adet taşıt ve iş makinesinin satışına onay verildiği; toplam ağırlığı 93.690 kg olan hurda taşıt ve iş makinesinin, MKE'nin belediyeye gönderdiği "İhale iptali" konulu 19.08.2019 tarihli ve 33518537-160-E.133589 sayılı yazısında özetle, belediyeye ait hurda ve demir aksamın piyasaya satışının yapılacağına tespit olunduğu ve hurda toplamaya yetkili tek kuruluşun MKE olduğu, bu itibarla ihalenin iptal edilerek hurdaların MKE'ye satış suretiyle devredilmesi gerektiği belirtilmesine karşın, 136.318,95 TL'den üçüncü bir şahsa satıldığı; hurda klasöründe (6'sı 2016 yılında da hurda listesinde yer alan) toplam 29 adet taşıt ve iş makinesinin taşıt muayene ve kontrol raporu veya ruhsatlarının bulunduğu,

-17.09.2019 tarihli ve 257, 258, 259 ve 260 sayılı Encümen Kararlarıyla 4 adet taşıtın toplam 197.850 TL'den MKE yerine şahıslara satıldığı,

tespit edilmiştir.

Bu hurda taşıt ve iş makinelerinin, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuna (MKE) satış yoluyla devredilmesi gerekirken ihale yoluyla şahıslara satılması satış tarihinde yürürlükte bulunan mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

c) Hurdaya Ayrılmış Olup Satılmayan Taşıtlar ve İş Makinelerinden Bir Kısımının Belediye Envanterinde Yer Almaması ve Akıbetlerinin Bilinmemesi

5018 sayılı Kanun'un "Üst yöneticiler" başlıklı 11'inci maddesinde, Belediye Başkanlarının sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, mali yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve kanunlar ile Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden meclislerine karşı sorumlu olduğu ve bu sorumluluğun gereklerinin harcama yetkilileri, mali hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirileceği belirtilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Sorumluluk" başlıklı 5'inci maddesinde, harcama yetkililerinin taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden sorumlu olduğu, kasıt, kusur veya ihmal sonucu kırılan, bozulan veya kaybolan taşınırların ilgililerden tazmini için gerekli işlemleri yapmaya veya yaptırmaya yetkili bulunduğu ve taşınırların muhafazasından ve yönetilmesinden sorumlu olanların, gerekli tedbirlerin alınmaması veya özenin gösterilmemesi nedeniyle taşınırın kullanılmaz hale gelmesi veya yok olması sonucunda sebep oldukları kamu zararları hakkında, 27/9/2006 tarihli ve 2006/11058 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanacağı belirtilmiştir.

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un geçici 1'inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince kurulan Devir Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu kararı ile 46 adet taşıtlar ve iş makinesi tüzel kişilikleri kaldırılan belde belediyelerinden Samandağ Belediyesine devredilmiştir. Söz konusu devir öncesinde Samandağ Belediyesine ait taşıtlar ve iş makinelerinin sayısı ve envanterine ilişkin liste denetime ibraz edilememiştir.

Belgeler incelendiğinde, 2021 yılı sonu itibarıyla belediye envanterinde toplam 106 taşıtlar ve iş makinelerinin olduğu görülmektedir. Ancak bu envanterin eksik olduğu Samandağ İlçe Emniyet Müdürlüğü trafik tescil kayıtları ile Belediyenin taşıtlarına ilişkin envanter kayıtlarının karşılaştırılması sonucunda anlaşılmış olup, 30 adet taşıtların Emniyet Müdürlüğü trafik tescil kayıtlarında olmasına karşın Belediye envanterinde mevcut olmadığı tespit edilmiştir.

Belediyeye ait taşıt ve iş makinelerinden 2015 yılında 43, 2016 yılında 13, 2019 yılında 27 olmak üzere toplam 83'ünün hurda klasörlerinde liste ve belgelerinin (Araç tescil belgeleri ve/veya ekonomik ömrünü doldurduğuna dair raporlar) olduğu, bulgunun b bendinde belirtildiği üzere 2016 yılında 6, 2019 yılında 15 taşıt ve iş makinesinin satıldığı, 2015 yılında ise kaç taşıt ve iş makinesinin satıldığına belgelerden anlaşılamadığı, görülmüş; yapılan incelemede hurdaya ayrılan ancak satılmayan taşıt ve iş makinelerinden bir kısmının Belediye envanterinde bulunmadığı ve akıbetlerinin bilinmediği tespit edilmiştir. Hurda klasörleri ve satış belgelerinin incelenmesi sonucunda, Belediye envanterinde bulunmayıp akıbetlerinin de bilinmediği taşıt ve iş makineleri aşağıdaki listede gösterilmiştir.

Tablo 12: Belediye Envanterinde Bulunmayıp Akıbetleri Bilinmeyen Taşıt ve İş Makineleri

Sıra No	Markası	Tipi	Plakası	Model Yılı	Ekonomik Ömrünü Doldurduğuna Dair Rapor	Hurda Klasörü Yılı
1	AUSTIN	YÜK	31AE798	1955	YOK	2015
2	FORD	D-1210	31DL419	1975	YOK	2015
3	FORD	D 1210	31DL420	1975	YOK	2015
4	FORD	3000	31DT433	1974	YOK	2015
5	BEDFORD	KG(EJR)	31DT865	1977	YOK	2015
6	MERCEDES	BİNEK	31DY987	1970	YOK	2015
7	RENAULT	BİNEK	31DZ972	1977	YOK	2015
8	FIAT	F 50 NC	31ET872	1981	YOK	2015
9	MAN	445	31FA271	1982	YOK	2015
10	MERCEDES	0302-12	31FE222	1983	YOK	2015
11	MERCEDES	0302-12	31FE223	1983	YOK	2015
12	LEYLAND	30	31HC655	1985	YOK	2015
13	FORD	CARGO	31HC674	1984	YOK	2015
14	LEYLAND	140	31HC675	1985	YOK	2015
15	LEYLAND	140	31HC676	1985	YOK	2015
16	TOFAŞ-FIAT	131 DOĞAN	31HD713	1992	YOK	2015
17	PEUGEOT	TSM	31HH729	1985	YOK	2015
18	FORD	TAUNUS	31HL813	1986	YOK	2015
19	FORD	CARGO 1814	31HS742	1986	YOK	2015
20	TOFAŞ-FIAT	4 KAPILI SEDAN	31SA001	1996	YOK	2015
21	ISUZU	NPR 595	31SH949	1992	YOK	2015
22	PEUGEOT	105 COBRA	31SH952	1996	YOK	2015
23	ISUZU	NPR 595	31SR776	1996	YOK	2015
24	HYUNDAI	STD HD	31SR946	2001	VAR	2015-2016-2019
25	MERCEDES-BENZ	ÇEKİCİ	31ST647	1978	VAR	2015-2016-2019
26	FARGO	DAMPERLİ KAMYON	31SF521	1995	YOK	2015
27	İVECO	ÇÖP KAMYONU	31SC497	1993	YOK	2015
28	İVECO	ÇÖP KAMYONU	31SC963	1995	YOK	2015
29	TOFAŞ-FIAT	OTOMOBİL	31SE002	1993	YOK	2015
30	İVECO OTOYOL	OTOBÜS	31SA975	1993	YOK	2015
31	İVECO OTOYOL	OTOBÜS	31SH382	2000	YOK	2015
32	İVECO OTOYOL	OTOBÜS	31SH428	2000	YOK	2015
33	İVECO OTOYOL	OTOBÜS	31SK221	1990	YOK	2015

34	MAN	OTOBÜS	31SV226	1984	YOK	2015
35	İFA	İTFAİYE	31SC450	1978	YOK	2015
36	MERCEDES	AMBULANS	31SH264	1992	YOK	2015
37	FORD	AMBULANS	31SH399	1991	YOK	2015
38	MERCEDES	AMBULANS	31SL433	1992	YOK	2015
39	FIAT	TRAKTÖR	31SC579		YOK	2015
40	FIAT	TRAKTÖR	31SF522	1994	YOK	2015
41	MASSEY	TRAKTÖR	31SD596	1993	YOK	2015
42	FORD	ÇÖP KAMYONU	31SL489	1998	VAR	2015-2016
43	TOFAŞ FIAT	OTOMOBİL	31SE005	1996	VAR	2015-2016
44	MERCEDES	DAMPERLİ KAMYON	43EL308	1977	VAR	2016-2019
45	MERCEDES	DAMPERLİ KAMYON	43EL278	1975	VAR	2016-2019
46	MERCEDES	DAMPERLİ KAMYON	43EL275	1977	VAR	2016-2019
47	MERCEDES	DAMPERLİ KAMYON	43EL203	1975	VAR	2016-2019
48	MITSUBISHI	MİNİBÜS	31SH873	1985	YOK	2019
49	DODGE	DAMPERLİ KAMYON	Plaka Yok	1997	YOK	2019
50	FARGO	DAMPERLİ KAMYON	31S(Okunmadı)960	1995	YOK	2019
51	DODGE	DAMPERLİ KAMYON	Plaka Yok	1997	YOK	2019
52	DODGE	DAMPERLİ KAMYON	31SH(Okunmadı)	1997	YOK	2019
53	DODGE	DAMPERLİ KAMYON	Plaka Yok	1995	YOK	2019

Sonuç olarak, listede gösterilen taşıt ve iş makinelerinin akıbetinin belirlenmesi, taşıt ve iş makinelerinin kayıp ve kötüye kullanımından sorumlu olanların tespit edilmesi ve mevzuatın gerektirdiği işlemlerin yapılması gerekmektedir.

BULGU 14: İşçilerin Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması

Belediyede çalışan işçilerin sosyal hakları olan yıllık ücretli izinlerinin zamanında düzenli olarak kullandırılmadığı ve bu nedenle birikmiş yıllık izin sürelerinin bulunduğu görülmüştür.

Anayasa'nın "Çalışma şartları ve dinlenme hakkı" başlıklı 50'nci maddesinde; dinlenmenin çalışanların hakkı olduğu ve bu haklar ile şartlarının kanunla düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği; 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu; 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak

kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği; 60'ncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık izninin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ile işverence tutulması zorunlu kayıtların şekline ilişkin hususların ilgili Bakanlık tarafından hazırlanacak bir Yönetmelik ile gösterileceği belirtilmiştir.

Bu Kanun hükmüne istinaden 03.03.2004 tarihli ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili olarak İş Kanunu'na benzer düzenlemeler yapılmıştır.

Aynı Kanun'un 103'üncü maddesinde ise yıllık ücretli izni bu Kanun'un 56'ncı maddesine aykırı olarak bölen veya hak edilmiş izni kullanmadan iş sözleşmesinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya belirtilen Yönetmelik'in esas ve usullerine aykırı olarak izin kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için ikiyüzyirmi Türk lirası (2021 yılında 555 TL) idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer alan düzenlemelere göre işverenin yıllık izinleri kullandırma yükümlülüğünü yerine getirmemesi ve işçinin de izin hakkından feragat etmesi mümkün değildir. Diğer taraftan işçiler emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları ücrete dönüşmekte ve yıllık izin karşılığı yapılacak olan bu ücret ödemesi de işçinin son ücreti üzerinden yapılacağından yüksek tutarlarda ödeme yapılmasına neden olmaktadır. Ayrıca Anayasal bir hak olan yıllık izinlerin kullandırılmaması durumunda idareler, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 103'üncü maddesi gereğince idari para cezası ile karşı karşıya kalabilmektedir.

Yapılan incelemede Belediyede görev alan kadrolu 38 işçiden 8'inin 300 ile 450 gün arasında, 11'inin 200 ile 300 gün arasında, 14'ünün 100 ile 200 gün arasında kullanmadığı izinlerinin olduğu tespit edilmiştir. Bu işçiler emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları işçinin son ücreti dikkate alınarak izin ücreti ödeneğinden idareler açısından öngörülemeyen giderlerin ortaya çıkmasına neden olacaktır.

Belirtilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde Belediyede çalışan işçilerin yıllık ücretli izinlerinin, mevzuata uygunluk ve belediyeye ek mali külfet getirmemesi amacıyla biriktirilmeden, zamanında ve düzenli olarak kullandırılması sağlanmalıdır.

BULGU 15: Kamulaştırılan Taşınmazlara İlişkin Bilgi ve Belgelerin Tapu Müdürlüğünden Alınmaması

Belediye sınırları içerisinde yapılmış olan kamulaştırmaların İlçe Tapu Müdürlüğü tarafından Belediyeye bildirilmediği ve Belediyeye takibinin yapılmadığı görülmüştür.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu ile 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu, belediyeler tarafından tahsil edilen ve önemli bir gelir kalemi olan emlak vergisini güvence altına almak amacıyla, tapu idarelerine; kamulaştırma işlemleri ve devir gibi mülkiyet değişimlerini ilgili belediyeye bildirme zorunluluğu getirmiştir. Bu zorunluluk bir vergi güvenlik önlemidir.

2942 sayılı Kanun'un "Kamulaştırma bedelinin mahkemece tespiti ve taşınmaz malın idare adına tescili" başlıklı 10'uncu maddesinde; kamulaştırma kaynaklı tescil ve terkin işlemi sırasında mal sahiplerinin bu taşınmaz mal nedeniyle vergi ilişkisi aranmayacağı; ancak tapu dairesinin durumu ilgili vergi dairesine bildireceği hükme bağlanmıştır. Kanun'un "Vergilendirme" başlıklı 39'uncu maddesinde de kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi değerinin, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde, kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden, cezalı emlak vergisi tarh olunacağı hükmü yer almaktadır.

Diğer yandan, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun "Bildirim verme ve süresi" başlıklı 23'üncü maddesinde, bu Kanun'un 33'üncü maddesinde (8 numaralı fıkra hariç) yazılı vergi değerini tadil eden nedenlerin bulunması halinde (geçici ve daimi muafiyetten faydalanılması hali dâhil) emlak vergisi bildirim verilmesinin zorunlu olduğu ve bildirimlerin emlak bulduğu yerdeki ilgili belediyeye verileceği düzenlenmiştir.

Kanun'un "Vergi değerini tadil eden sebepler" başlıklı 33'üncü maddesinin altıncı bendinde "*Bir bina veya arazinin taksim veya ifraz edilmesi veya mükellefinin değişmesi (Araziden bir kısmının istimlak edilmesi de ifraz hükmündedir.)*" vergi değerini tadil eden sebepler arasında sayılmış; "Usul hükümleri" başlıklı 37'nci maddesinde bu Kanun'da geçen "Vergi dairesi" tabirinin belediyeleri ifade ettiği belirtilmiştir.

“Ödeme süresi” başlıklı 30’uncu maddesinde ise; devir ve ferağ yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden ve devralanın müteselsilen sorumlu tutulduğu, Tapu daireleri devir ve ferağ işlemini, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15'inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildireceği hükümleri yer almaktadır.

Yapılan incelemelerde Samandağ ilçesi içinde yapılan kamulaştırmalara ait bilgilerin İlçe Tapu Müdürlüğü tarafından Belediyeye bildirilmediği ve Belediyenin de yapılan kamulaştırmalara ait bilgileri talep ederek takibini yapmadığı tespit edilmiştir.

Kamulaştırma işlemlerinin, mevzuat gereği ilgili belediyeye bildirilmemiş olması kamulaştırılarak kamu tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan gayrimenkule ilişkin olarak;

- daha önceden beyanname verilip verilmediğinin veya emlak vergisi ödenip ödenmediğinin,

- daha önceden gelen emlak vergisi borçlarının bulunup bulunmadığının ve

- 2942 sayılı Kanun’dan kaynaklanan ek emlak vergisinin beyan edilip edilmediğinin Belediye tarafından kontrol edilememe sonucunu doğurmaktadır.

Ayrıca bildirim yapılmamış olması nedeniyle beyanname verilmiş olan gayrimenkullerde kamu adına tescil tarihinden sonra tahakkuk yapılmaması gerekirken, eski malik adına tahakkuk yapılmaya devam etme riski de bulunmaktadır.

Bulguda yer alan tespit neticesinde, Belediyece kamulaştırmalara ait bilgiler İlçe Tapu Müdürlüğünden talep edilmişse de süreç henüz tamamlanmadığından bulguda belirtilen değerlendirmemiz devam etmektedir.

Sonuç olarak, Tapu Müdürlüğünce özellikle Kamulaştırma Kanunu ve Emlak Vergisi Kanunu kapsamındaki işlemler konusunda belediyenin bilgilendirmesinin ve verilerin paylaşılmasının sağlanması, belediye tarafından ise bilgilerin takibinin yapılarak Emlak Vergisi tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 16: Nazım İmar Planı ve Uygulama İmar Planı Kesinleşmeden Belediye Tarafından İmar Uygulaması Yapılması

1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı kesinleşmeden, Belediyece ifraz, tevhit, imar durumu veya ruhsat verme şeklinde imar

uygulamalarının yapıldığı görülmüştür.

Samandağ İlçesine ait “1. Etap Planlama Bölgesi” turizm bölgesi sınırları içerisinde yer almakta iken 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planları 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanun’u uyarınca Kültür ve Turizm Bakanlığı Plan İnceleme ve Değerlendirme Kurulunun 23.07.2019 tarih ve 2019/14-19 sayılı kararı doğrultusunda Kültür ve Turizm Bakanlığınca onaylanmıştır. Planlar onaylandıktan sonra 29.01.2021 tarih ve 2456 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı’yla turizm bölgesi sınırlarında değişiklik yapılması sonucunda, “1. Etap Planlama Bölgesi” turizm bölgesi sınırı dışında bırakılmıştır. Turizm bölgesi dışında kalan alanlar için 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu kapsamında 1/5000 ölçekli nazım imar planlarının hazırlama ve onay yetkisi Hatay Büyükşehir Belediyesi, 1/1000 ölçekli uygulama imar planlarının hazırlama yetkisi ise Samandağ Belediyesi uhdesine geçmiştir. Mevcut durumda 1/5000 ölçekli nazım imar planlarının ikinci askı süreci devam ettiğinden henüz kesinleşmemiştir.

“2.Etap Planlama Bölgesi”de turizm bölgesi sınırları içerisinde yer almakta iken Kapısu Yu Mahallesi hariç olmak üzere 29.01.2021 tarih ve 2456 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı’yla turizm bölgesi olmaktan çıkarılmış bunun sonucunda üst ölçekli planlama çalışmaları Hatay Büyükşehir Belediyesi uhdesine geçmiştir. Hatay Büyükşehir Belediyesi öncelikle 1/100.000 Ölçekli İlave ve Revizyon Çevre Düzeni Planı ve akabinde 1/5000 Ölçekli İlave ve Revizyon Nazım İmar Plan çalışmalarını yapmayı planlamaktadır.

“Turizm Dışı Bölge” için ise 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı 10.05.2018 tarihinde, 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı 08.03.2019 tarihinde Hatay Büyükşehir Belediye Meclisince onaylanmıştır. Belediyeye tebliğ edilen 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Plan kararları doğrultusunda idarece hazırlanan ve iş başlangıcı 24.08.2020 yılında yapılan 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı, Belediye Meclisinin 05.11.2021 tarih ve 84 sayılı kararı ile onaylanmış olup Hatay Büyükşehir Belediyesine gönderilmiştir.

3194 sayılı İmar Kanunu’nun 5’inci maddesinde; nazım imar planı, uygulama imar planının hazırlanmasında esas olmak üzere düzenlenen, detaylı bir raporla açıklanan ve raporu ile beraber bir bütün olan plan, uygulama imar planı ise, nazım imar planları esaslarına göre çizilen plan olarak tanımlanmıştır. Kanun’un bu maddesi gereğince 1/1000 ölçekli planların 1/5000 ölçekli plan kararlarına göre çizilmesi gerekmektedir.

14.06.2014 tarih ve 29030 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mekansal Planlar Yapım

Yönetmeliği'nin "İmar planı ilkeleri" başlıklı 21'inci maddesinin ikinci fıkrasında; "Nazım ve uygulama imar planları gerekli görülmesi halinde eş zamanlı olarak hazırlanabilir. Nazım imar planı kesinleşmeden uygulama imar planı onaylanamaz. Ancak, onay yetkisinin aynı idarede bulunması halinde nazım ve uygulama imar planları eş zamanlı olarak onaylanabilir" denilmektedir.

Anılan Yönetmelik'in "Planların onaylanması ve yürürlüğe girmesi" başlıklı 32'nci maddesinin birinci fıkrasında; "Çevre düzeni planı, nazım imar planı ve uygulama imar planı ile bu planlara ilişkin revizyon, ilave ve değişiklikler idarelerin karar mercilerince onaylanarak yürürlüğe girer. Ancak uygulama imar planı kesinleşmeden imar uygulaması yapılamaz" denilmektedir.

Yukarıda belirtilen Yönetmelik hükümleri gereğince üst ölçek plan kesinleşmeden alt ölçek plan onaylanmış olsa dahi itirazları karara bağlanmadan kesinleşmemiş sayılması sebebiyle bu plana göre uygulama (ifraz, tevhit, imar durumu veya ruhsat verme) yapılmaması gerekmektedir.

Ancak yapılan incelemede, aşağıdaki tabloda gösterildiği üzere 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı kesinleşmeden Belediyece ifraz, ihdas ve tevhit işlemi yapıldığı, imar çapı, ruhsat ve yapı kullanım izni verildiği tespit edilmiştir.

Tablo 13: 2020 ve 2021 yılları İmar Uygulama Sayıları

Yıl	İmar Çapları	İfraz+İhdas+Tevhit	Ruhsatlar	Yapı Kullanım İzinleri
2020	215	85	83	146
2021	199	94	82	117

Söz konusu plana göre uygulama yapılması (ifraz, tevhit, imar durumu veya ruhsat verme) telafisi mümkün olmayacak zararlara sebebiyet oluşturabilecektir. Her ne kadar uygulama yapılacak alanlara itiraz gelmemiş olsa dahi yakınında bulunan bir parselde veya plan notlarında oluşabilecek bir değişiklik meydana gelmesi veya üst ölçek plan kararlarının değişmesi halinde itiraz edilmemiş bir parselin imar durumunu, yapılaşma koşullarını veya ifraz-tevhid esaslarını değiştirebileceğinden 1/5000 ölçekli nazım imar planları kesinleşmeden, 1/1000 ölçekli uygulama imar planlarının kesinleştirilememesi, 1/1000 ölçekli uygulama imar planları kesinleşmeden de uygulama yapılmaması gerekmektedir.

BULGU 17: Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal ve Hizmet Alımlarında Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendinde belirtilen parasal limitler dâhilinde yapılan mal ve hizmet alımlarına ilişkin harcamaların yıllık toplamının, 2021 yılı bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerinin %10'unu, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan aştığı görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin (1) bendinde; *"Bu Kanununun 21 ve 22 nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz."* hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanun'un "Pazarlık usulü" başlıklı 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde idarelerin yaklaşık maliyeti 404.732,00 TL'ye kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımlarını pazarlık usulü ile temin edebileceği; "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde ise büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idarelerin 121.405,00 TL'yi, diğer idarelerin 40.443,00 TL'yi aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iâşeye ilişkin alımlarını ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulü ile karşılanabileceği belirtilmektedir.

Buna göre Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar, gerek 21'inci maddenin (f) bendi, gerekse temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iâşeye ilişkin alımlar hariç 22'nci maddenin (d) bendi kapsamında yapacakları harcamalarda, bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadan aşamayacaklardır.

31.12.2020 tarihli ve 31351 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 62nci Maddesinin (1) Bendi Kapsamında Yapılacak Başvurulara İlişkin Tebliğ'in "Genel esaslar" başlıklı 4'üncü maddesinin ikinci fıkrasında; Kanun'un 62'nci maddesinin (1) bendine göre, Kanun kapsamında yer alan ve bütçe sahibi olan kamu idarelerinin; Kanun'un gerek 21'inci maddesinin (f) bendi, gerekse temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iâşeye ilişkin alımlar hariç 22'nci maddesinin (d) bendi kapsamında

yapacakları harcamalarda, bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu Kurulun uygun görüşü olmadan aşamayacağı, bu oran aşılarak Kuruma yapılan başvuruların reddedileceği,

üçüncü fıkrasında ise Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendine göre ihtiyaçların temininde bütçe sahibi olan kamu idareleri tarafından, yıllık bütçelerine bu amaçla konulan toplam ödenek tutarının dikkate alınacağı; mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine bu amaçla konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı %10 oranının hesaplanacağı,

ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ile 22'nci maddesinin (d) bendine göre yapılan mal ve hizmet alımlarında aşağıdaki tablodan görüleceği üzere bütçeye bu amaçla konulan ödeneklerinin %10'unun, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan aşıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 14: Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü İle Yapılan Alımda Ödenek Sınırı Aşımı

Harcama Kalemleri	Toplam Ödenek Tutarı (TL) (A)	Toplam Ödenek'in % 10'u (Limit) (TL) (B=A*%10)	22/d ve 21/f Kapsamında Yapılan Harcama Tutarı (TL) (C)	Limiti Aşan Tutar (TL) (D=C-B)	22/d ve 21/f Kapsamında Yapılan Harcama Tutarı/Toplam Ödenek Tutarı (C/A)
Mal Alımı	23.608.000,00	2.360.800,00	8.150.862,20	5.790.062,20	34,53%
Hizmet Alımı	31.327.000,00	3.132.700,00	5.398.111,34	2.265.411,34	17,23%

Belediye tarafından 2021 yılı içerisinde 4734 sayılı Kanun'un 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında gerçekleştirilen mal ve hizmet alımlarında, her biri için ayrı ayrı bütçeye bu amaçla konulan ödeneklerinin %10'u tutarındaki sınırın, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan aşılması hususu, 4734 sayılı Kanun ve ilgili Tebliğ hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

BULGU 18: Elektrik Enerjisi Alımlarında İhale Mevzuatına Uyulmaması

Serbest tüketici durumunda olan Belediyenin elektrik enerjisi ihtiyacını ihale mevzuatında belirlenen usuller yerine, elektrik dağıtım şirketiyle doğrudan sözleşme yapmak suretiyle temin ettiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesi uyarınca, Kanun'a

tabi idarelerin mal veya hizmet alımları ile yapım işleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülmektedir. Aynı Kanun'un "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde, mal; "*satın alınan her türlü ihtiyaç maddeleri ile taşınır ve taşınmaz mal ve haklar*" şeklinde tanımlanmıştır.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'na dayanılarak çıkarılan 30.05.2018 tarihli ve 30436 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği'nin "Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 4'üncü maddesinde; serbest tüketici, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK) tarafından belirlenen elektrik enerjisi miktarından daha fazla tüketimde bulunması veya iletim sistemine doğrudan bağlı olması veya organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini haiz olması nedeniyle tedarikçisini seçme hakkına sahip gerçek veya tüzel kişi şeklinde tanımlanmıştır.

"Serbest Tüketici Kapsamı ve elektrik tedariki" başlıklı 6'ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde; bir önceki takvim yılında serbest tüketici limitini aşan miktarda elektrik tüketilen kullanım yerinin kullanım hakkına sahip ya da kullanım hakkını edinen tüketicilerin serbest tüketici kabul edileceği ifade edilmiştir.

"İkili anlaşma kapsamında yer alan tüketicilerin hak ve yükümlülükleri" başlıklı 39'uncu maddesinin birinci fıkrasında; serbest tüketicilerin, tüketim miktarı serbest tüketici limitini geçen her bir ölçüm noktası için ayrı bir tedarikçi ile ikili anlaşma yapılabileceği belirtilmiştir.

4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un "Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu ve Kurul Başkanlığı" başlıklı 5'inci maddesi altıncı fıkrasının (b) bendinde de, "*her yılın Ocak ayının sonuna kadar serbest tüketici tanımına ilişkin limitlerdeki indirimleri belirlemek ve yeni limitleri yayımlamak*" EPDK'nın görevleri arasında sayılmıştır. Bu bağlamda, serbest tüketici limiti her yıl EPDK tarafından yeniden değerlendirilmekte ve uygun görüldüğü ölçüde düşürülmektedir. Bu doğrultuda EPDK Kararı ile 2021 yılı için serbest tüketici limiti yıllık 1.200 kWh elektrik tüketimi ve üzeri olarak belirlenmiştir.

Diğer yandan, 17.06.2011 tarihli ve 2011 / DK. D-105 sayılı Kamu İhale Kurulu Düzenleyici Kararı'nda, serbest tüketici olan idarelerin elektrik ihtiyaçlarını 4734 sayılı Kanun çerçevesinde mal alımı ihalesi olarak temin etmeleri gerektiği; Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü'nün 13.10.2011 tarihli ve 9 No.lu Elektronik Haberleşme Hizmeti, Elektrik ve Doğalgaz Alımı Genelgesi'nde de, 4734 sayılı Kanun kapsamında bulunan

idarelerce, serbest tüketici olmaları halinde elektrik ihtiyaçlarının ihale yolu ile temin edilmesinin esas olduğu; ancak, piyasada rekabet koşullarının oluşmaması veya 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan limitlerin aşılması halinde söz konusu ihtiyaçların doğrudan temin yoluyla karşılanabileceği ifade edilmiştir.

İlgili mevzuat uyarınca, serbest tüketici olmaları halinde, Kanun kapsamındaki idarelerin elektrik enerjisi ihtiyaçlarını ihaleyle veya piyasa araştırmasına dayalı olarak doğrudan temin yoluyla temin etmelerinin esas olduğu açıktır.

Yapılan incelemede, Belediyenin 2020 yılı toplam elektrik sarfiyatının 127.645,663 kWh olduğu, 2021 yılı için EPDK tarafından belirlenen limit dikkate alındığında, Belediyenin serbest tüketici niteliğini taşıdığı, dolayısıyla elektrik enerjisi ihtiyacını 4734 sayılı Kanun'da belirtilen usullerden biriyle karşılaması gerekirken tedarikçiden doğrudan aldığı tespit edilmiştir.

Yasal düzenleme gereğince Belediyenin yıllık tüketim miktarı yukarıda belirtilen limitleri aşmaması halinde elektrik enerjisi ihtiyacını ihale yoluyla karşılanması gerekmektedir.

BULGU 19: Sosyal Denge Tazminatı Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması

Belediye ile Tüm Yerel Yönetim Çalışanları Sendikası (TÜM-YEREL-SEN) arasında akdedilen sosyal denge sözleşmesinde, yasal mevzuata aykırı olarak sözleşmenin konusuna girmeyen düzenlemelere yer verildiği görülmüştür.

Anayasa'nın "A. Toplu iş sözleşmesi ve toplu sözleşme hakkı" başlıklı 53'üncü maddesinde memurlar ve diğer kamu görevlilerinin, toplu sözleşme yapma hakkına sahip oldukları, toplu sözleşme hakkının kapsamı, istisnaları, toplu sözleşmeden yararlanacaklar, toplu sözleşmenin yapılma şekli, usulü ve yürürlüğü, toplu sözleşme hükümlerinin emeklilere yansıtılması, Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun teşkili, çalışma usul ve esasları ile diğer hususların kanunla düzenleneceği; "D. Kamu hizmeti görevlileriyle ilgili hükümler" başlıklı 128'inci maddesinde ise memurların ve diğer kamu görevlilerinin niteliklerinin, atanmalarının, görev ve yetkilerinin, hakları ve yükümlülüklerinin, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işlerinin kanunla düzenleneceği, ancak, malî ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümlerinin saklı olduğu hüküm altına alınmıştır.

375 sayılı KHK'nin Ek 15'inci maddesinde, Belediyelerin kadro ve pozisyonlarında

istihdam edilen kamu görevlilerine sosyal denge tazminatı ödenebileceği, ödenebilecek aylık tutarın, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'na göre yapılan toplu sözleşmede belirlenen tavan tutarı geçemeyeceği ve anılan Kanun'da öngörülen hükümler çerçevesinde yapılabilecek sözleşmeyle belirlenebileceği ifade edilmiştir.

4688 sayılı Kanunu'nun "Mahalli idarelerde sözleşme imzalanması" başlıklı 32'nci maddesinde "27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 15 inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince, il özel idaresinde valinin teklifi üzerine il genel meclisince karar verilmesi halinde, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı, il özel idaresinde vali arasında toplu sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabilir. Bu sözleşme bu Kanunun uygulanması bakımından toplu sözleşme sayılmaz ve bu kapsamda Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurulamaz." hükmüne yer verilmiştir.

Diğer yandan, 4688 sayılı Kanun hükümleri uyarınca 2020 ve 2021 yılları için 5. Dönem Toplu Sözleşmenin imzalanmaması üzerine alınan ve 01.09.2019 tarihli ve 30875 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 28.08.2019 tarih ve 2019/1 sayılı Kamu Görevlileri Hakem Kurulu Kararı'nın "Yerel Yönetim Hizmet Koluna İlişkin Mali ve Sosyal Haklar" başlıklı 4'üncü bölümünün "Sosyal Denge Tazminatı" başlıklı 1'inci maddesinde 4688 sayılı Kanunun 32 nci maddesinde yer alan usul ve esaslar çerçevesinde ödenebilecek sosyal denge tazminatı aylık tavan tutarı belirlenmiş; Karar'ın "Genel Hükümler" başlıklı birinci kısmının 1'inci maddesinin ikinci fıkrasında bu kararda düzenlenmeyen mali ve sosyal haklar hakkında ilgili mevzuat hükümlerinin uygulanmasına devam olunacağı belirtilmiştir.

Bu hükümler gereğince; sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince karar verilmekte ve verilecek sosyal denge tazminat tutarı ise ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendika ile belediye başkanı arasında imzalanan sözleşme ile belirlenmektedir. Madde metinlerinden anlaşılacağı üzere belediye başkanı ile sendika temsilcisi sadece ödenecek olan sosyal denge tazminat tutarını kanuni sınırlarda içinde tespit etmek üzere yetkilendirilmiştir. Bu sözleşmenin Kanun'un uygulanması bakımından toplu sözleşme sayılmayacağı açıkça belirtilmiştir. Bu nedenle sosyal

denge tazminatı sözleşmesini, toplu sözleşme gibi değerlendirmek ve sözleşme metnine yetkilendirilen husus dışında hükümler koymak mümkün değildir.

Belediye ile yetkili sendika arasında imzalanan sosyal denge tazminatı sözleşmesi incelendiğinde; “8 Mart Dünya Kadınlar Günü İzni”, “Yol Yardımı”, “Sendika Temsilci ve Görevlilerine İzin” vb. gibi mevzuata aykırı hususların düzenlendiği tespit edilmiştir.

Şöyle ki; 01.01.2021-31.12.2021 döneminde geçerli olan Sosyal Denge Sözleşmesi'nin 16'ncı maddesinin a bendinde;

“8 Mart Dünya Kadınlar Günü izinli sayılmaları ile kutlandığı hafta boyunca kadın çalışanların yapılan etkinliklere katılmaları için gerekli kolaylık sağlanır”

b bendinde;

“Sendika temsilci ve görevlilerine kongre, konferans, seminer, yönetim, denetim, genel kurul ve temsilciler kurulu gibi toplantılara katılmaları için, sendikanın veya şubenin yazılı talebi üzerine yılda toplam 20 işgünü geçmemek üzere ücretli izin verilir. Bu izinler her bir üye için olmayıp, tüm üyeler içindir. Böylesi durumlar için verilecek izinler yasalardan kaynaklanan izinlere mahsup edilemez ve yasalardan kaynaklanan hakları saklıdır.”

c bendinde;

“Çalışanlardan idari izinli ve görevli izinli olunan günlerde maktu mesai kesintisi yapılamaz”

19'uncu maddesinde;

“01.01.2021 tarihinden itibaren iş bu toplu iş sözleşmesi kapsamındaki çalışanlara aylık olarak 350.00 (üç yüz elli Türk lirası) net yol yardımı ödenir.”

hükümleri yer almaktadır.

Sosyal denge tazminatı sözleşmesine, sosyal denge tazminatının tutarının belirlenmesi ile uygulanmasına ilişkin hükümler dışında herhangi bir hüküm konulması kanuna aykırılık teşkil etmektedir. Sosyal denge sözleşmelerinde, mevzuatında yer almayan hususların düzenlenmemesi gerekmektedir.

BULGU 20: Tasfiye Edilen Samandağ Belediyesi Hizmet Binası İnşaatının Atıl Durumda Bırakılması

“Samandağ Belediyesi Hizmet Binası Yapım İşi” kapsamında yapılan Belediye Hizmet Binası inşaatının tamamlanmadığı ve sözleşmenin feshedildiği 2019 yılından bu yana herhangi bir çalışma yapılmadığı görülmüştür.

01.01.2018 tarihinde alınan 6 nolu Belediye Meclisi kararı ile İller Bankasından temin edilecek kredi ile hizmet binası yapılmasına karar verilmiş, ardından 2018/61862 ihale kayıt numarası ile “Samandağ Belediyesi Hizmet Binası Yapım İşi” ihalesine çıkılmış, 08.03.2018 tarihinde ise ihalesi yapılarak 10.550.000,00 TL bedelle ihale yüklenicinin uhdesinde kalmış, 09.04.2018 tarihinde sözleşme imzalanarak 13.04.2018 tarihinde işyeri teslimi yapılmak suretiyle yapım işine başlanmıştır.

Anahtar teslimi götürü bedel ile ihalesi yapılan söz konusu iş kapsamında %43,21 imalat oranı karşılığında toplamda beş hakediş düzenlenerek KDV hariç 4.155.184,53 TL ödeme yapılmıştır.

Ancak 18.01.2019 tarihli ve 30659 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7161 sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un 32’nci maddesi ile 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu’na “Sözleşmelerin tasfiyesi veya devri” başlıklı Geçici 4’üncü maddesi eklenmiş olup bu maddede;

“31/8/2018 tarihinden önce 4734 sayılı Kanuna göre ihalesi yapılan (3 üncü maddesindeki istisnalar dâhil) ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden sözleşmeler, imalat girdilerinin fiyatlarında beklenmeyen artışlar meydana gelmesi nedeniyle, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki 60 gün içinde yüklenicinin idareye yazılı olarak başvurması kaydıyla, Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak idarenin onayına bağlı olarak feshedilip tasfiye edilebilir veya devredilebilir. Bu durumda devir alacaklarda ilk ihaledeki şartlar, devir tarihi itibarıyla aranacak olup devirden veya fesihden kaynaklanan kısıtlama ve yaptırımlar uygulanmaz. Yüklenimi ortak girişim tarafından yürütülen sözleşmelerde ortaklar arasında devir veya hisse devirlerinde ilk ihaledeki yeterlik şartları aranmaz. Sözleşmesi feshedilen veya sözleşmeyi devreden yüklenicinin teminatı iade edilir. Bu fıkra kapsamında devredilen sözleşmeler ile bu fıkra kapsamına girmekle birlikte devredilmeyen sözleşmelerde, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki 60 gün içinde

yüklenicinin idareye yazılı olarak başvurması kaydıyla süre uzatımına ilişkin kısıtlama ve şartlara tabi olunmaksızın Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak idare tarafından süre uzatılabilir.

Sözleşmenin bu madde kapsamında feshedilerek tasfiye edilmesi veya devredilmesi durumunda yüklenici, fesih veya devir tarihine kadar gerçekleştirdiği imalatlar dışında idareden herhangi bir hak talebinde bulunamaz. Yüklenici tarafından, işin idarece uygun görülecek can ve mal güvenliği ile yapı güvenliğine yönelik tedbirlerin alınması şarttır. Bu kapsamda düzenlenecek fesihnamelerden ve devredilecek sözleşmelerden damga vergisi alınmaz.” denilmektedir.

Bu madde hükmüne istinaden yüklenici tarafından fesih talebinde bulunulması üzerine Hazine ve Maliye Bakanlığına görüş sorulmuş, Bakanlık fesih talebi nihai kararı Belediyede olmak üzere olumsuz değerlendirildiği yönünde görüş vermiş ve ardından Belediyece yapılan değerlendirme sonucunda ihale feshedilmiştir.

Yerinde yapılan incelemede; fesih işleminin ardından %43,21 imalat oranı tamamlanan hizmet binası inşaatının bitirilmesi ile ilgili olarak herhangi bir çalışma yapılmadığı ve binanın atıl vaziyette yıpranmaya bırakıldığı tespit edilmiştir. Diğer yandan, mevcut Belediye hizmet binasının ise depreme dayanıklılığının düşük düzeyde olduğu ve yıkılma tehlikesine ilişkin raporlarının bulunduğu ve bu durumun belediye personeli ile belediyeden hizmet alan vatandaşların can güvenliğini tehdit ettiği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Tanımlar” başlıklı 3'üncü maddesinde, kamu kaynakları, borçlanma suretiyle elde edilen imkânlar dâhil kamuya ait gelirler, taşınır ve taşınmazlar, hesaplarda bulunan para, alacak ve haklar ile her türlü değerler olarak ifade edilmiştir.

Aynı Kanun'un “Hesap verme sorumluluğu” başlıklı 8'inci maddesinde ise, *“her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.”* hükmü bulunmaktadır.

Bu itibarla, her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kamu kaynağı olan ve atıl vaziyette kalan söz konusu inşaatın kötüye

kullanılmamasını teminen gerekli önlemleri alması ve söz konusu inşaatın tamamlanarak etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun kullanımının sağlanmasını temin etmeleri gerekmektedir.

BULGU 21: Taşınır Mal Yönetmeliği Hükümlerine Uyulmaması

Belediyede taşınır kontrol yetkililerinin görevlendirilmediği, yılsonunda sayım kurulu tarafından fiili taşınır sayımı yapılmadığı, dayanıklı taşınırlara taşınır kayıt yetkilisi tarafından bir sicil numarası verilmediği, bu numaranın taşınırın üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtilmediği ve herhangi bir taşınır kod sisteminin oluşturulmadığı görülmüştür.

Kamu idarelerine ait taşınır malların kaydı, muhafazası ve kullanımı ile yönetim hesabının verilmesine ilişkin hususlar 18.01.2007 tarihli ve 26407 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliği’nde (TMY) düzenlenmiştir. Taşınır işlemlerinin etkili ve ekonomik bir şekilde gerçekleştirilmesi, varlıkların kötüye kullanılmasının önlenmesi, herhangi bir kamu zararına sebebiyet verilmemesi ve taşınır yönetim hesabının sağlıklı bir şekilde verilebilmesi için bu Yönetmelik hükümlerine göre işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

a) Taşınır Kontrol Yetkililerinin Bulunmaması

TMY’nin 6’ncı maddesi gereği, taşınır kayıt yetkilisinin yapmış olduğu taşınır kayıt ve işlemleri ile ilgili olarak düzenlenen belge ve cetvellerin mevzuata ve mali tablolara uygunluğunu kontrol etmek ve Harcama Birimi Taşınır Mal Yönetim Hesabı Cetvelini imzalayarak harcama yetkilisine sunmak üzere harcama yetkililerince yardımcılardan veya bunların bir alt kademesindeki yöneticileri arasından taşınır kontrol yetkililerinin görevlendirilmesi gerekmektedir. Ancak yapılan incelemede, Belediyede taşınır kontrol yetkililerinin görevlendirilmediği tespit edilmiştir.

b) Taşınırların Yılsonunda Fiili Sayımının Yapılmaması

TMY’nin 32’nci maddesi gereğince; yılsonunda taşınırların harcama yetkilisince, kendisinin veya görevlendireceği bir kişinin başkanlığında taşınır kayıt yetkilisinin de katılımıyla, en az üç kişiden oluşturulan sayım kurulu tarafından fiili sayımının yapılması gerekmektedir. Ancak yapılan incelemede, taşınırların fiili sayımının yapılmadığı, Sayım Tutanağı ve Taşınır Sayım ve Döküm Cetvelinin sayım yapılmadan kayıtlar üzerinden oluşturulduğu ve bu tutanak ve cetvellerin de imzalanmadığı tespit edilmiştir.

c) Dayanıklı Taşınırlara Sicil Numarası Verilmemesi

Yönetmelik'in "Dayanıklı taşınırların numaralanması" başlıklı 36'ncı maddesinde; "Giriş kaydı yapılan dayanıklı taşınırlara, taşınır kayıt yetkilisi tarafından bir sicil numarası verilir. Bu numara yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle taşınırın üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtilir. Fiziki veya kullanım özellikleri nedeniyle numaralandırılması mümkün olmayan taşınırlara bu işlem uygulanmaz.

Sicil numarası üç grup rakamdan oluşur. Birinci grup rakam, taşınırın Dayanıklı Taşınırlar Defterinde ayrıntılı izlenmek üzere kaydedildiği taşınır kodundan; ikinci grup rakam, taşınırın giriş kaydedildiği yılın son iki rakamından; üçüncü grup rakam ise taşınıra verilen giriş sıra numarasından oluşur." denilmektedir.

Yönetmelik'in "Taşınır kodları ve detaylı hesap planı" başlıklı 37'nci maddesinde, taşınırın Bakanlıkça belirlenen düzey detay kodundan sonraki detay kodlarının kamu idarelerince ölçü birimi esas alınarak belirleneceği, kapsamdaki kamu idarelerinin detaylı hesap planlarının, yönetmelik ekindeki Taşınır Kod Listesine uygun olarak belirleneceği belirtilmiştir.

Ancak yapılan incelemede, Belediyede dayanıklı taşınırlara taşınır kayıt yetkilisi tarafından bir sicil numarası verilmediği, dolayısıyla taşınırların üzerinde sicil numarasının bulunmadığı ve herhangi bir taşınır kod sisteminin oluşturulmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak konu edilen taşınır işlemlerine yönelik eksiklikler taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesi, kullanılması ve kontrolünde zafiyetlere neden olacağı gibi taşınırların yılsonu mali tablolarında gerçeğe uygun, tam ve doğru gösterildiği yönünde de güvence oluşturmamaktadır.

BULGU 22: Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Belediyenin tapuda kayıtlı taşınmazlarından, tapu kaydı ile mevcut kullanım şekli farklılık gösteren taşınmazları olmasına rağmen cins tashih işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

13.09.2006 tarih ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde cins tashihi, "Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi" olarak tanımlanmaktadır.

Aynı Yönetmelik'in "Cins tashihlerinin yapılması" başlıklı 10'uncu maddesinde;

“(1) Kamu idareleri; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, tapu kayıtlarında cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar.

(2) Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır.” denilerek taşınmazların cins tashihlerinin yapılması gerektiği ifade edilmiştir.

Buna göre, kamu idarelerinin mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların, mevcut kullanım şekilleri ile tapuda kayıtlı bilgilerinin farklı olması halinde, tapu kayıtlarının taşınmazların mevcut kullanım şekilleri esas alınarak düzeltilmesi gerekmektedir.

Yapılan inceleme neticesinde, mevcut kullanım şekli ile tapuda yer alan bilgileri farklı olan taşınmazların bulunduğu tespit edilmiştir.

Bu itibarla yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri uyarınca, tapuda kayıtlı olan taşınmazların kullanım şekilleri ile tapu bilgilerinin uyumlu hale getirilmesi amacıyla cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 23: Yevmiye Numaralarının Tarihe Uygun Olarak Müteselsil Sıra Takip Etmemesi ve Boş Yevmiye Maddeleri Bulunması

Belediyenin 2021 yılı yevmiye defterinde müteselsil takip etmeyen yevmiye numaralarının bulunduğu ve toplam 9 adet yevmiye numarasının boş bırakıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları” başlıklı 43'üncü maddesinde;

“(1) İşlemler, yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedilir; buradan da usulüne göre büyük defter ve yardımcı defterlere sistemli bir şekilde dağıtılır.

(...)

(4) Muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında (1)'den başlayıp, hesap

döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verilir. Gerek yevmiye defteri ve gerekse büyük defter ve yardımcı defter kayıtlarında bu yevmiye numaraları esastır. (...)” denilmektedir.

2021 yılı yevmiye kayıtlarının incelenmesi sonucunda, müteselsil takip etmeyen yevmiye numaralarının bulunduğu ve 9 adet yevmiye (379, 420, 825, 2991, 4209, 4430, 4498, 4822, 4823) maddesinin ise boş bırakıldığı tespit edilmiştir.

Bu durum, 2021 yılı içerisinde geriye dönük kayıt yapılmasına imkân vermekte ve yevmiye tarihleri ile yevmiye numaraları arasında var olması gereken bağlantının kopmasına neden olmaktadır.

Sonuç olarak; muhasebe kayıtlarının günlük işlem sırasına göre yevmiye numarası verilerek yapılmaması ve boş yevmiye bırakılması Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

BULGU 24: Harcama Birimlerince Ön Mali Kontrol Yapılmaması

Belediyenin harcama birimlerince, mevzuatında belirtilen şekilde ön mali kontrol yapılmadığı ve gerçekleştirme görevlileri tarafından ödeme emri belgesi üzerine “kontrol edilmiş ve uygun görülmüştür” şerhi düşülmediği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Kontrol ve Yönetimi Kanunu’nun “Ön mali kontrol” başlıklı 58’inci maddesinde; harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılacak asgari kontroller ve mali hizmetler birimi tarafından ön mali kontrole tabi tutulacak mali karar ve işlemlerin usul ve esasları ile ön mali kontrole ilişkin standart ve yöntemlerin Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirleneceği ifade edilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılan 31.12.2005 tarihli ve 26040 Mükerrer 3 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’ın “Ön mali kontrol süreci” başlıklı 12’nci maddesinde;

“ (...) Harcama birimlerinde süreç kontrolü yapılır. Süreç kontrolünde, her bir işlem daha önceki işlemlerin kontrolünü içerecek şekilde tasarlanır ve uygulanır. Mali işlemlerin yürütülmesinde görev alanlar, yapacakları işlemde önceki işlemleri de kontrol ederler. Süreç kontrolünü sağlamak amacıyla mali işlemlerin süreç akış şeması hazırlanır ve üst yöneticinin onayı ile yürürlüğe konulur.

Harcama yetkilileri, yardımcıları veya hiyerarşik olarak kendisine en yakın üst kademe yöneticileri arasından bir veya daha fazla sayıda gerçekleştirme görevlisini ödeme emri belgesi düzenlemekle görevlendirir. Ödeme emri belgesini düzenlemekle görevlendirilen gerçekleştirme görevlileri, ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde ön mali kontrol yaparlar. Bu gerçekleştirme görevlileri tarafından yapılan kontrol sonucunda, ödeme emri belgesi üzerine 'kontrol edilmiş ve uygun görülmüştür' şerhi düşülerek imzalanır. (...)

Aynı Usul ve Esaslar'ın "Kontrol usulü" başlıklı 13'üncü maddesinde ise;

"Harcama birimlerinde ve mali hizmetler biriminde yapılan kontrol sonucunda, mali karar ve işlemin uygun görülmesi halinde, dayanak belgenin üzerine 'kontrol edilmiş ve uygun görülmüştür' şerhi düşülür veya yazılı görüş düzenlenir." denilmektedir.

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde, harcama birimleri tarafından herhangi bir ön mali kontrol işleminin yapılmadığı ve gerçekleştirme görevlileri tarafından, ödeme emri belgeleri üzerine "kontrol edilmiş ve uygun görülmüştür" şerhinin düşülmeden imzalandığı tespit edilmiştir.

Yukarıda belirtilen yasal düzenlemeler çerçevesinde; Belediyenin harcama birimlerince ön mali kontrol işlemlerinin yapılması ve gerçekleştirme görevlileri tarafından, ödeme emri belgesi üzerine "kontrol edilmiş ve uygun görülmüştür" şerhinin düşülerek imzalanması gerekmektedir.

BULGU 25: Mevzuatında Belirtilen Tutarı Aşan Taahhüt Evrakı ile Sözleşme Tasarılarının Ön Mali Kontrole Tabi Tutulmaması

Mevzuatında belirtilen tutarı aşan taahhüt evrakları ile sözleşme tasarılarının, Mali Hizmetler Müdürlüğü tarafından ön mali kontrolünün yapılmadığı görülmüştür.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 58'inci maddesinde, ön mali kontrolün harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılan kontroller ile malî hizmetler birimi tarafından yapılan kontrolleri kapsadığı; harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılacak asgarî kontrollerle malî hizmetler birimi tarafından ön mali kontrole tâbi tutulacak malî karar ve işlemlerin usûl ve esasları ile ön mali kontrole ilişkin standart ve yöntemlerin Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirleneceği; ifade edilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılan 31.12.2005 tarihli ve 26040 Mükerrer 3 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 3'üncü

maddesinde, ön mali kontrol; “İdarelerin gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerine ilişkin malî karar ve işlemlerinin; idarenin bütçesi, bütçe tertibi, kullanılabilir ödenek tutarı, harcama programı, finansman programı, merkezi yönetim bütçe kanunu ve diğer malî mevzuat hükümlerine uygunluğu ve kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması yönlerinden yapılan kontrol” olarak tanımlanmış,

14'üncü maddesinde, malî hizmetler biriminde ön malî kontrol yetkisinin malî hizmetler birimi yöneticisine ait olduğu; kontrol sonucunda düzenlenen yazılı görüş ve kontrol şerhlerinin malî hizmetler birimi yöneticisi tarafından imzalanacağı; belirtilmiştir.

Usul ve Esaslar'ın 17'nci maddesinde ise;

“İdarelerin, ihale kanunlarına tâbi olsun veya olmasın, harcamayı gerektirecek taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarından tutarı mal ve hizmet alımları için bir milyon Türk Lirasını, yapım işleri için üç milyon Türk Lirasını aşanlar ön mali kontrole tâbidir. Bu tutarlara katma değer vergisi dâhil değildir. (...) idareler belirlenen tutarlar içinde kalmak ve üst yöneticiden onay almak kaydıyla merkez ve taşra teşkilatı ile birimler bazında risk analizleri çerçevesinde farklı tutarlar belirlemeye yetkilidirler. (...)

Kontrole tâbi taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları, bunlara ilişkin tüm bilgi ve belgeleri içerecek şekilde bir işlem dosyası olarak harcama yetkilisi tarafından malî hizmetler birimine gönderilir.

Taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları, en geç on işgünü içinde kontrol edilir. Yapılan kontrol sonucunda düzenlenen görüş yazısı, işlem dosyası ile birlikte ilgili harcama yetkilisine gönderilir.” hükümlerine yer verilmiştir.

Söz konusu mevzuat hükümlerine göre harcamayı gerektirecek taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarından tutarı mal ve hizmet alımları için bir milyon Türk lirasını, yapım işleri için üç milyon Türk lirasını aşanların Mali Hizmetler Birimi tarafından ön mali kontrole tâbi tutulması gerekmektedir.

Yapılan incelemede; aşağıdaki tabloda yer alan taahhüt evrakları ile sözleşme tasarılarının, Mali Hizmetler Müdürlüğü tarafından ön mali kontrolünün yapılmadığı tespit edilmiştir:

Tablo 15: Ön Mali Kontrole Tabi Sözleşmeler

Sıra	İhale Adı	Türü	Sözleşme	Sözleşme
------	-----------	------	----------	----------

No			Bedeli (TL)	Tarihi
1	Muhtelif cadde ve sokak yapımı planlanan istinat duvarları,menfez açık ark,parke döşeme ve diğer inşaat işleri yapım işi	Yapım işi	3.572.250,00	12.10.2020
2	2021 yılı akaryakıt alımı	Mal alımı	2.787.000,00	29.12.2020
3	Galvanizli çöp konteyneri alımı	Mal alımı	1.079.850,00	30.12.2020
4	Atatürk sahil parkı peyzaj düzenleme yapım işi	Yapım işi	7.749.550,00	17.03.2021
5	Beton asfalt yol kaplama işi	Yapım işi	5.848.250,00	15.10.2021

5018 sayılı Kanun ile amaçlanan kamu idarelerinde İç Kontrol Sisteminin kurulması ve etkin olmasına yönelik olarak anılan ikincil mevzuat ile düzenlenen Ön Mali Kontrol faaliyetinin Mali Hizmetler Birimince yerine getirilmemesi Belediyenin söz konusu işlemlerinin doğru ve mevzuatına uygun yapılmaması riski doğuracaktır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>